



ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ



ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΧΟΥ 4412
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 166, ΧΡΟΝΟΣ 35ος, ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025 - ΑΓΙΑΝΕΜΕΛΗ ΜΑΥΡΙΔΑΝ

ΕΚΛΟΓΕΣ ΔΣΠ 2025

**11° ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**

Claudio M. M. M.



EDITORIAL



Σε λίγες ημέρες θα διεξαχθούν οι εκλογές για την ανάδειξη των Προέδρων και των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των δικηγορικών συλλόγων. Σε μια εποχή μεγάλων προκλήσεων και αλλαγών, όπου τίποτα δεν μοιάζει να είναι όπως παλιά και όπου το δικηγορικό λειτούργημα βάλλεται από παντού, καλούμαστε να επιλέξουμε τους συναδέλφους μας που για τα επόμενα τέσσερα χρόνια θα μας εκπροσωπούν και θα υπερασπίζονται τα συμφέροντα του κλάδου, αλλά και της κοινωνίας, στο πλευρό της οποίας πάντα βρίσκεται το δικηγορικό σώμα.

Πέντε υποψήφιοι πρόεδροι και ενενήντα υποψήφιοι σύμβουλοι από πέντε συνδυασμούς, διεκδικούν την ψήφο των Πειραιωτών δικηγόρων. Ο καθένας από εμάς ασφαλώς θα κρίνει με βάση τα δικά του κριτήρια και αντιλήψεις, ωστόσο εκείνο που οφείλουμε όλοι είναι, όχι μόνο να συμμετάσχουμε στην εκλογική διαδικασία, αλλά -και μετά τις εκλογές- να είμαστε παρόντες στα δρώμενα του Συλλόγου μας: Να ελέγχουμε τους εκπροσώπους μας, να τους στηρίζουμε όταν συμφωνούμε, να λέμε την άποψή μας, να αντιδρούμε όταν διαφωνούμε. Δημοκρατία δεν είναι η στιγμιαία απόφαση-ψήφος κάθε τέσσερα χρόνια, αλλά η διαρκής συμμετοχή και ο καθημερινός έλεγχος.

Το Περιοδικό μας, και σε αυτές τις εκλογές, αποφάσισε να «ανακρίνει» τους πέντε υποψηφίους προέδρους. Τους ζητήσαμε να απαντήσουν σε εννέα ερωτήσεις, που αφορούν γενικότερα στη δικηγορία και ειδικότερα στα καθ' ημάς, στον Πειραιά. Όλοι ανταποκρίθηκαν άμεσα και αδιαμαρτύρητα, όλοι ήταν ...εμπρόθεσμοι στα στενά περιθώρια χρόνου και χώρου που τους θέσαμε. Τους ευχαριστούμε θερμά και τους ευχόμαστε επιτυχία στους στόχους τους. Στις σελίδες που ακολουθούν οι αναγνώστες μπορούν να διαβάσουν τις



απαντήσεις και να αξιολογήσουν τις θέσεις κάθε υποψηφίου προέδρου.

Αδιαμφισβήτητα, το μεγαλύτερο μέρος του τεύχους είναι αφιερωμένο στην επερχόμενη εκλογική διαδικασία. Ωστόσο, δεν θα μπορούσαμε να μην συμπεριλάβουμε το ρεπορτάζ, που επιμελήθηκε η **Μαρίνα Αλειφεροπούλου**, για το 11ο Διεθνές Συνέδριο Ναυτικού Δικαίου, που ο Σύλλογος μαζί με την Οργανωτική Επιτροπή για μια ακόμη φορά διοργάνωσαν με μεγάλη επιτυχία. Ένα διεθνές συνέδριο που εξακολουθεί να αναδεικνύει το επιστημονικό κύρος του ΔΣΠ.

Εκτός από την επιστήμη, οι δικηγόροι Πειραιά μπορούμε να διακονούμε και την τέχνη. Το αποδεικνύει η θεατρική ομάδα του Συλλόγου που για μια ακόμη χρονιά γέμισε ασφυκτικά επί δύο ημέρες το Δημοτικό Θέατρο της πόλης και πρόσφερε αβίαστο και ασυγκράτητο γέλιο στους τυχερούς που παρακολούθησαν τις δύο παραστάσεις. Λεπτομέρειες στο ρεπορτάζ της **Μαρίας Μητροπούλου** και το πλούσιο φωτογραφικό υλικό που το συνοδεύει.

Πριν λίγες ημέρες έφυγε από κοντά μας ο **Μανώλης Κοτσώνης**, ενεργός και μάχιμος δικηγόρος επί 55 ολόκληρα χρόνια. Διετέλεσε Αντιπρόεδρος του ΔΣΠ για δύο θητείες και επί πολλά χρόνια υπεύθυνος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού μας, του οποίου το περιεχόμενο αναβάθμισε, ενώ ήταν ένας από τους συγγραφείς του βιβλίου της ιστορίας του ΔΣΠ «ΕΝΑΣ ΑΙΩΝΑΣ». Η απώλειά του αφήνει μεγάλο κενό. Τον Ιούλιο 2025 έφυγε από τη ζωή ο **Νικόλαος Φωτόπουλος**, επιτυχημένος δικηγόρος και πρώην δικαστικός λειτουργός, με σημαντική συνεισφορά στη δικαιοσύνη και τη νομική επιστήμη. Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στις οικογένειες των δύο εκλιπόντων συναδέλφων.

Η Συντακτική Επιτροπή της Δ.Ε. εύχεται σε όλους μια καλή και δημιουργική δικαστική χρονιά, με πολλή και ποιοτική δουλειά.



ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
ISSN: 1108-7315
ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 210-4176.251
<http://www.dspeir.gr>
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΗΛΙΑΣ ΚΛΑΠΠΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
itzizikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΛΙΛΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ
apostev@gmail.com
ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ
lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:
Αβραμίδης Γιάννης
Αθιφεροπούλου Μαρίνα
Αποστολίδου Λίλη
Βλάχος Μιχάλης
Βούτας Ιωάννης
Γαϊτανάρος Γρηγόρης
Γεωργούλια Ιωάννα
Θεοδωράτου Ιωάννα
Καρυδάς Κυριάκος
Λακούτσας Πέτρος
Μιχαλακάκος Θεόδωρος
Πιστικός Δημήτριος
Σαπουντζάκης Γιώργος
Σαρρής Θεόδωρος
Στυλιανού Αριάννα
Τσαγκαράκη - Μπαϊζου Κική
Τσελέντης Διονύσης
Τσουρούλης Ευάγγελος
Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

*Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

*Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις

*Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό
τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοταρά 92, Πειραιάς 185 35 | τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 475
e-mail: info@typokaragianni.gr | site: typokaragianni.gr

σελ. 4



σελ. 38



σελ. 43



σελ. 46



Editorial

Αρχαιρεσίες ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΠΕΙΡΑΙΑ 2025

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΜΙΖΑΡΗΣ
Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ
Επικεφαλής Συνδυασμού
"Ανεξάρτητοι Δικηγόροι Πειραιά"

ΗΛΙΑΣ Ι. ΚΛΑΠΠΑΣ
Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ
Επικεφαλής Συνδυασμού
"Δικηγορική Συνεργασία"

ΝΙΚΟΣ Θ. ΜΠΙΛΙΡΗΣ
Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ
Επικεφαλής Συνδυασμού
"Συμβόλαιο Αλήθειας και Δύναμης
με τον Δικηγόρο"

ΧΡΟΝΗΣ ΠΕΡΙΒΟΛΑΡΗΣ
Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ Επικεφαλής
Συνδυασμού "Συμμαχία
για την Ανανέωση"

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ
Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ
Επικεφαλής Συνδυασμού
"Αγωνιστική Συσπείρωση Δικηγόρων"

11ο Διεθνές Συνέδριο Ναυτικού Δικαίου

«Συμβολές στην Οντολογική
Κοινωνιολογική Σκέψη»
του Δημ. Σταθακόπουλου

Οι Δημόσιες Συμβάσεις στην
Ενωσιακή Έννομη Τάξη (Τόμος Ι και ΙΙ)
του Παν. Δέγλερη

ΡΑΟΥΣ - ...από τα έδρανα στη σκηνή!
Η θεατρική ομάδα του Δ.Σ.Π.
στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά

Επιστημονικό Σεμινάριο ΔΣΠ
για τις νέες αλλαγές στον ΚΠολΔ

Συμμετοχή του ΔΣΠ στην ακρόαση
φορέων της ΕΕΔΑ για την κατάσταση
των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
στις Ελληνικές Φυλακές

Στη μνήμη του Νικολάου Φωτόπουλου

Στη μνήμη του Μανώλη Κοτσώνη

σελ. 1

σελ. 4

σελ. 5

σελ. 13

σελ. 20

σελ. 27

σελ. 32

σελ. 38

σελ. 41

σελ. 42

σελ. 43

σελ. 46

σελ. 46

σελ. 47

σελ. 48



Αρχαιρεσίες ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ 2025

Οι υποψήφιοι Πρόεδροι Δ.Σ.Π. μιλούν στη «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ»

Σε λίγες εβδομάδες και συγκεκριμένα το Σάββατο 30 Νοεμβρίου και 1 Δεκεμβρίου 2025 (Κυριακή και Δευτέρα) θα διεξαχθούν οι εκλογές για την ανάδειξη του Προέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά. Η Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού αποφάσισε και αυτή τη φορά, στα πλαίσια της πλήρους και αντικειμενικής ενημέρωσης των δικηγόρων Πειραιά, να προσκαλέσει όλους τους υποψηφίους Προέδρους να εκθέσουν τις απόψεις τους, σε ζητήματα που αφορούν το δικηγορικό σώμα και τους

δικηγόρους Πειραιά ειδικότερα.

Στην πρόσκλησή μας αυτή, όλοι οι υποψήφιοι ανταποκρίθηκαν άμεσα και απάντησαν στις κοινές για όλους ερωτήσεις που τους απευθύναμε. Τους ευχαριστούμε θερμά για την ανταπόκριση και τους ευχόμαστε καλή δύναμη στον αγώνα τους και καλή επιτυχία!

Ακολουθούν οι εννέα ερωτήσεις που προετοιμάστηκαν από τη Συντακτική Επιτροπή και τέθηκαν στους υποψηφίους, και οι αντιστοίχες απαντήσεις τους κατ' αλφαβητική σειρά.



ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΜΙΖΑΡΗΣ

Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ

Επικεφαλής Συνδυασμού

"Ανεξάρτητοι Δικηγόροι Πειραιά"



ΕΡ. 1 Τον Σεπτέμβριο 2026 αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή η επέκταση της τοπικής αρμοδιότητας των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων του Πειραιά, που έχει προβλεφθεί με τον νέο δικαστικό χάρτη. Πιστεύετε ότι οι υπηρεσίες των δικαστηρίων θα είναι έτοιμες να ανταπεξέλθουν στον εκ των πραγμάτων πολύ μεγαλύτερο από τον σημερινό φόρτο εργασίας; Τι θεωρείτε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ ώστε να υπάρξει ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση στη νέα αυτή κατάσταση;

Η επικείμενη εφαρμογή της επέκτασης της τοπικής αρμοδιότητας από τον Σεπτέμβριο 2026 αποτελεί μια σημαντική πρόκληση για τη λειτουργία των υπηρεσιών των Δικαστηρίων του Πειραιά. Ασφαλώς πρόκειται για μια θεσμική μεταβολή που θα αναβαθμίσει το ρόλο του Πειραιά ως δικαστικού κέντρου της χώρας.

Η απάντηση στο ερώτημα αν θα υπάρχει η απαιτούμενη ετοιμότητα των υπηρεσιών για να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις, δεν μπορεί να αναφέρεται στον «πατριωτισμό» και την «αυταπάρνηση» του ανθρώπινου δυναμικού των Δικαστικών υπηρεσιών. Η ανταπόκριση στις νέες απαιτήσεις προϋποθέτει έγκαιρη προετοιμασία σε τρία πεδία και συγκεκριμένα:

- **Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού:** Η διεύρυνση της τοπικής αρμοδιότητας των Δικαστηρίων του Πειραιά απαιτεί την αύξηση των οργανικών θέσεων Δικαστών, Εισαγγελέων και Δικα-

στικών Υπαλλήλων και για την ακρίβεια απαιτεί τον υπερδιπλασιασμό τους.

- **Αναβάθμιση των υποδομών και τεχνολογικών εργαλείων:** Αυτό εν μέρει εξασφαλίζεται με το νέο Δικαστικό Μέγαρο και την σκοπούμενη μετεγκατάσταση των νέων περιφερειακών εδρών. Άρα σε ό,τι αφορά την υλικοτεχνική υποδομή, μάλλον έχει γίνει η κατάλληλη προετοιμασία, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση, ότι οι καινούργιες εγκαταστάσεις και υποδομές θα παραδοθούν εγκαίρως και προσηκόντως, όπως έχει σχεδιαστεί. Η μόνη επισήμανση, που δεν αφορά στην ίδια τη διεύρυνση, αλλά το εν γένει λειτουργικό πρόβλημα της ψηφιακής υποδομής των Δικαστικών Υπηρεσιών, είναι ότι αυτές απαιτούν μία σοβαρή αναβάθμιση για να ανταποκριθούν στις τρέχουσες απαιτήσεις και κατά συνέπεια η προβληματική τους λειτουργία, θα είναι εμφανέστερη, λόγω των μεγαλύτερων απαιτήσεων, που θα δημιουργηθούν με τη διεύρυνση της τοπικής αρμοδιότητος.

- **Λειτουργικός Σχεδιασμός:** Είναι προφανές, ότι η διεύρυνση της τοπικής αρμοδιότητας απαιτεί α) Όμοιο τρόπο στη λειτουργία της κεντρικής και των περιφερειακών εδρών του Πρωτοδικείου Πειραιά, β) Ενημέρωση των Δικαστικών Υπαλλήλων, των Δικηγόρων και των Πολιτών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, γ) Οριστικοποίηση της διαχείρισης των πληροφοριών αρχείου, που αφορούν σε χρόνο προγενέστερο της αλλαγής της τοπικής αρμοδιότητας, δ) Διεύρυνση των δικαστικών υπη-

ρεσιών (αύξηση ακροατηρίων, δικαστών υπηρεσίας, εισαγγελέων ακροάσεως κλπ), ε) Βελτιστοποίηση και εμπλουτισμό των λειτουργιών της ψηφιακής υποδομής (πχ δυνατότητα λήψης αντιγράφων από την πλατφόρμα του Πρωτοδικείου, ακόμη και στις περιπτώσεις που τα δικόγραφα κατατέθηκαν με φυσική διαδικασία, δυνατότητα λήψεως των προσωρινών διαταγών, παρακολούθησης της πορείας των ποινικών αποφάσεων και δυνατότητα λήψεως ψηφιακών αντιγράφων αυτών κλπ), στ) Πρόβλεψη νέου χωροταξικού σχεδιασμού, ήτοι σε συνεργασία με το Δήμο Πειραιά, διευκόλυνση της οδικής επικοινωνίας με το νέο Δικαστικό Μέγαρο και δημιουργία κινήτρων για την ίδρυση και λειτουργία χώρων στάθμευσης στην ευρύτερη περιοχή.

Αναφορικά με τη συμμετοχή του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά στη συγκεκριμένη εξέλιξη, δεν νομίζω, ότι αυτή πρέπει να είναι μεγαλύτερη από εκείνη που του αναλογεί, ούτε να περιλαμβάνει ανέφικτου περιεχομένου εξαγγελίες. Αυτό που μπορεί και πρέπει να κάνει ο Δ.Σ.Π. είναι:

- Συμμετοχή στην καταγραφή των αναγκών που συνεπάγεται η διεύρυνση της τοπικής αρμοδιότητας και στο σχεδιασμό της λειτουργικής μετάβασης, ώστε οι λύσεις να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της εύρυθμης λειτουργίας των δικαστικών υπηρεσιών, άμεσοι και κύριοι γνώστες και αποδέκτες των οποίων είναι οι Δικηγόροι.

- Επιμόρφωση και ενημέρωση των μελών μας για τις αλλαγές που θα επέλθουν με το νέο καθεστώς και τις νέες δυνατότητες και έκδοση εντύπου με οδηγίες για το νέο δικαστικό τοπίο.

- Δημιουργία μόνιμης ομάδας παρακολούθησης, για το πρώτο τουλάχιστον διάστημα, η οποία θα αξιολογεί την κατάσταση και θα παρεμβαίνει άμεσα όπου χρειάζεται.

ΕΡ. 2 Τα τελευταία χρόνια έχουν συντελεστεί και εξακολουθούν να συντελούνται διαρκείς αλλαγές στη νομοθεσία, τις περισσότερες φορές χωρίς να ζητείται η γνώμη των δικηγορικών συλλόγων. Εξ άλλου, επανειλημμένα

διατυπώνονται απόψεις (από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον Α.Π. κλπ.), που στοχοποιούν τους δικηγόρους για τις παθογένειες της απονομής δικαιοσύνης. Πιστεύετε ότι σήμερα έχει υποβαθμιστεί ο ρόλος των δικηγόρων ως συλλειτουργών της δικαιοσύνης; Αν όχι, πού αποδίδετε τα παραπάνω φαινόμενα; Αν ναι, τι θα πρέπει να κάνουν οι δικηγορικοί σύλλογοι ώστε να αναστραφεί αυτή η κατάσταση;

Η απάντηση βρίσκεται στο πρώτο σκέλος της ερώτησης. Παλαιότερα ήταν σύνηθες να συμμετέχουν νομικοί σε όλες τις ομάδες που σχεδίαζαν και έθεταν, ακόμη και σ' εκείνες που επικύρωναν το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας του Ελληνικού Κράτους. Επίσης, κατά το περιεχόμενο της η νομική επιστήμη ήταν παραδοσιακή και κατά συνέπεια η εικόνα του νομοθετικού πλαισίου της χώρας ήταν απόλυτα συμβατή με τις παραδοχές του νομικού κόσμου. Πλέον αυτό δεν συμβαίνει. Στα κέντρα σχεδιασμού της πολιτικής συμμετέχουν άνθρωποι που καμία σχέση δεν έχουν με την παραδοσιακή αντίληψη των θεσμών, άρα οι σύγχρονες επιλογές δεν είναι απαραίτητα, ούτε συνειδητά συνδεδεμένες με το νομικό μας πολιτισμό. Σε θεωρητικό επίπεδο αυτό είναι ένα στοιχείο που διαφοροποιεί την εξέλιξη από την αναδόμηση, καθώς η πρώτη αποτελεί τη διαδρομή προς το μέλλον, που περιλαμβάνει όμως το παρελθόν και το παρόν, ενώ η δεύτερη, ως ρηξικέλευθη, μπορεί να έχει οποιοδήποτε, ευφάνταστο περιεχόμενο.

Αυτή η αντίληψη, δεν μπορεί παρά να εφαρμόζεται και στο χώρο της Δικαιοσύνης, με πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα την πρόσφατη τοποθέτηση στην ιεραρχία της Δικαιοσύνης Υπουργού μη νομικού. Επομένως είναι σαφές, ότι και ο χώρος της Δικαιοσύνης προσεγγίζεται πλέον τεχνοκρατικά, χωρίς να του αποδίδεται δομικός χαρακτήρας στο σχεδιασμό και τη λειτουργία της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας. Μοιραία λοιπόν, η υποβάθμιση της Δικαιοσύνης, ως κοινωνικής αξίας και παραδοχής, συμπαρασύρει όλο το νομικό κόσμο, άρα και τους Δικηγορικούς



Συλλόγους, η γνώμη των οποίων δεν θεωρείται αναγκαία ή ουσιαστική κατά την εκπόνηση του νέου θεσμικού πλαισίου.

Την ίδια βάση έχει η απάντηση και στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και ακόμη χειρότερα ο Άρειος Πάγος στοχοποιούν τους Δικηγόρους για τα κακώς κείμενα στην απονομή της Δικαιοσύνης, χωρίς μάλιστα να αξιολογούν, ότι η χώρα μας κατέχει τη θλιβερή ευρωπαϊκή πρωτιά ως προς τις καθυστερήσεις στην απονομή της Δικαιοσύνης, που δεν γίνεται από Δικηγόρους, ενώ ο μοναδικός τομέας της, στον οποίο παρατηρείται επιτάχυνση αφορά στις περιπτώσεις που έχει γίνει μεταφορά δικαστηριακής ύλης προς τους Δικηγόρους.

Όπως ανέφερα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι ένας τεχνοκρατικός φορέας διοίκησης που λειτουργεί εντός του πλαισίου που θέτουν οι εκάστοτε κυβερνητικές επιλογές. Ως μέρος δε της εκτελεστικής εξουσίας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης οφείλει να μην παρεμβαίνει στον πυρήνα της λειτουργίας της Δικαιοσύνης, αλλά απλώς να φροντίζει, ούτε ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες και προϋποθέσεις, προκειμένου η απονομή της Δικαιοσύνης να γίνεται απρόσκοπτα. Επομένως συνιστούν έμμεσες και προφανώς ανεπίτρεπτες παρεμβάσεις στον πυρήνα της απονομής της Δικαιοσύνης νομοθετικές παρεμβάσεις, που κατατείνουν στην περιστολή των δικαιωμάτων των πολιτών να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στη Δικαιοσύνη ή και στον τρόπο με τον οποίο υλοποιούν το δικαίωμα τους αυτό. Το εντυπωσιακότερο όμως δεν είναι οι νομοθετικές επιλογές και αντιλήψεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που, όπως προανέφερα, συμβαδίζουν με τις νέες επιλογές για τον τρόπο άσκησης της δημόσιας διοίκησης, που προτάσσουν την επιτάχυνση των διαδικασιών, σε βάρος της ποιοτικής τους λειτουργίας. Το εντυπωσιακότερο είναι οι κατά καιρούς διατυπωθείσες απόψεις της ηγεσίας του Αρείου Πάγου, που έμμεσα ή άμεσα αποδίδουν τη δυσλειτουργία της Δικαιοσύνης στο μη ομογενοποιημένο τρόπο εκπροσώπησης των ουσιαστικών και δικονομικών δικαιωμάτων των διαδίκων, από τους

νομικούς τους παραστάτες. Η ειλικρινής απορία μου σε σχέση με αυτό είναι, ότι ο νομικός κόσμος περιλαμβάνει όλους όσους ασχολούνται με την απονομή της Δικαιοσύνης, αποδεχόμενοι αυτήν ως ανθρωπίνη αξία και υπέρτατο κοινωνικό αγαθό, μη σταθμίζοντας την ανάλογα με το αν είναι κανείς έμμισθος ή άμισθος συμμετέχων στη λειτουργία και απονομή της. Συνεπώς το υγιές για την εκπόνηση λύσεων στην υποχρέωση η Δικαιοσύνη να συμβαδίζει με τις ανάγκες των καιρών, είναι ο διαρκής διάλογος μεταξύ των παραγόντων του νομικού κόσμου και όχι η συμβάδιση τμήματος αυτού, με επιταγές που προέρχονται από κέντρα λήψεως αποφάσεων, πέραν του χώρου της Δικαιοσύνης, η οποία πρέπει να έχει ουσιαστική και λειτουργική αυτοτέλεια, την οποία να διαφυλάσσει.

Ως προς το τρίτο σκέλος της ερώτησης, έχω λάβει θέση πολλές φορές. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι κάνουν ακριβώς το αντίθετο από εκείνο που πρέπει να κάνουν. Όταν καλούμεθα να δράσουμε σε ένα πεδίο, καλόν είναι να έχουμε επιλέξει οι ίδιοι το πεδίο δράσης μας. Ποτέ οι Δικηγορικοί Σύλλογοι δεν προσπάθησαν να προτείνουν οι ίδιοι τις επιθυμητές τροποποιήσεις στο νομοθετικό πλαίσιο. Κάθε φορά, οι όποιες προτάσεις μας ακολουθούσαν κεντρικές επιλογές και πρωτοβουλίες. Δηλαδή το Υπουργείο πάντοτε πρότεινε τις αλλαγές στο Δίκαιο και οι Σύλλογοι εξέφραζαν την αρνητική ή θετική στάση τους ως προς αυτές. Το να αποκαλείς τον εαυτό σου «συλλειτουργό» σ' ένα αυστηρά προκαθοριζόμενο από άλλους πλαίσιο λειτουργίας, δεν νομίζω, ότι ανταποκρίνεται στο ουσιαστικό περιεχόμενο της έννοιας. Ο «συλλειτουργός» πρέπει να συμβάλλει στην εκπόνηση του σχεδίου της λειτουργίας της Δικαιοσύνης, να αποδέχεται και να θέτει τους Κανόνες της και να είναι εκ των πρωταγωνιστών στην απονομή της. Επομένως, στο ρόλο του «συλλειτουργού» που διεκδικούμε και τυπικά έχουμε, πρέπει να δώσουμε περιεχόμενο και ουσία, για να μην είναι ένα «πουκάμισο αδειανό», μία κενού περιεχομένου αναγραφή σε επαναλαμβανόμενα νομοθετήματα.

ΕΡ. 3 Πρόσφατα ξεκίνησαν να λειτουργούν στην Ελλάδα ιδιωτικές νομικές σχολές. Θεωρείτε ότι είναι ορθή η θέσπιση ιδιωτικής νομικής παιδείας στη Χώρα μας; Τι συνέπειες πιστεύετε πως θα έχει (εάν έχει) η αύξηση των σπουδαστών της νομικής επιστήμης και η κατ'επέκταση αθρόα είσοδος νέων δικηγόρων στον επαγγελματικό στίβο για το δικηγορικό σώμα και τι μέτρα θα πρέπει (εάν πρέπει) να ληφθούν;

Τελικά καμία από τις τρεις «νομικές σχολές» των ιδιωτικών πανεπιστημίων που αδειοδοτήθηκαν πρόσφατα, δεν ξεκίνησε να λειτουργεί, διότι δεν κρίθηκαν επαρκείς, καθώς η Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) αποφάσισε ομόφωνα να μην πιστοποιήσει κανένα από τα προγράμματά τους.

Βέβαια, αυτό δεν σημαίνει κάτι άλλο, από το ότι αν μελλοντικώς υποβληθεί κάποιο πρόγραμμα νομικών σπουδών που να πληροί τα σχετικά κριτήρια, αυτό θα γίνει αποδεκτό και η Νομική Σχολή που θα το υποβάλει και θα το υποστηρίξει, θα λειτουργήσει κανονικά.

Επομένως νομίζω, ότι είναι πλέον χωρίς αντικείμενο να διατυπώνει κανείς δογματική θέση σχετικά με την ορθότητα της ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων και σχολών, οποιασδήποτε ειδικότητας και τούτο διότι στην πραγματικότητα ήδη η κοινωνία το επέτρεψε, το αποδέχθηκε και το υποστηρίζει. Το ορθό λοιπόν ή το λάθος, ειδικά σ' έναν κλάδο, όπως η νομική επιστήμη, που κατά τη δική μου άποψη είναι εκ των θεμελιωδών για τη λειτουργία της κοινωνίας, είναι αν οι παρεχόμενες σπουδές είναι επαρκείς ή όχι. Επίσης εξαιρετικά σημαντικό είναι η ύπαρξη ιδιωτικών πανεπιστημιακών σχολών να μην υποβαθμίσει τα δημόσια πανεπιστήμια, τα οποία πρέπει να εξακολουθήσουν να υποστηρίζονται και να συντηρούνται αφειδώς από τον κρατικό προϋπολογισμό, να συνδεθούν με την παραγωγή και να εκσυγχρονιστούν, προκειμένου να είναι επιλέξιμα, ανταγωνιστικά, αλλά και να επιτελούν το σκοπό τους που είναι η ίδια η πρόοδος της επιστήμης και η ανάδειξη επιστημόνων και όχι μόνον η πα-

ραγωγή επαγγελματιών.

Ως προς την περαιτέρω αύξηση των πτυχιούχων των νομικών σχολών, που εύλογα θα υπάρξει εκ της ιδρύσεως ιδιωτικών νομικών σχολών, είναι προφανές, ότι θα δημιουργηθεί ένα πρόβλημα, το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί εκ προοιμίου. Είναι δηλαδή δεδομένο, ότι στο συγκεκριμένο τομέα της ιδιωτικής οικονομίας η πληθώρα των επαγγελματιών θα έχει ως αποτέλεσμα η προσφορά να είναι μεγαλύτερη από τη ζήτηση και κατά συνέπεια όσοι δεν ξεκινούν με τη στήριξη υφιστάμενης υποδομής, θα αντιμετωπίσουν σημαντικά προβλήματα, τουλάχιστον μέχρι να κατοχυρώσουν την επαγγελματική τους υπόσταση.

Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα της συνειδητής ή μη επιλογής της δυτικής κοινωνίας ως προς τη μορφή της σύγχρονης οικονομίας, η οποία προάγει τη ρύθμιση που γίνεται μέσα από την ίδια την αγορά και όχι από το κράτος. Ασφαλώς, ως προς αυτό οι Δικηγορικοί Σύλλογοι δεν μπορούν, αντικειμενικά να κάνουν κάτι. Κατά τη γνώμη μου δε, θα ήταν εντελώς άστοχο και πέφαν τούτου άδικο να προτείνεται η ανάσχεση του «δικηγορικού πληθωρισμού» με τον τεχνητό περιορισμό της δυνατότητας πρόσβασης στο δικηγορικό επάγγελμα και τούτο διότι αυτό θα δημιουργούσε ακόμη μεγαλύτερο πρόβλημα, δεδομένου, ότι μοιραία το ποσοτικό κριτήριο αντικειμενικά δεν μπορεί παρά να συνδεθεί με το ποιοτικό και κατά συνέπεια, εάν υποστηρίζει κανείς την ανάγκη για κλειστές θέσεις εργασίας, αυτές θα πρέπει ανά τακτά χρονικά διαστήματα να αναδιαμορφώνονται με τη θέσπιση ποιοτικών αξιολογήσεων ή και διαγωνιστικών διαδικασιών και δεν είναι αυτονόητο, ότι θα παραμένουν εσαεί σε όσους τις κατέχουν.

Έτσι λοιπόν είναι προτιμότερο να επενδύσουμε στην αυτορρύθμιση παρά σε όποιο εγχείρημα βίαιου αποπληθωρισμού. Προσωπικά δε είμαι απολύτως αντίθετος σε κάθε επιδίωξη περιορισμού της απορρόφησης στην κύρια επαγγελματική δραστηριότητα, όσων επιλέγουν τις νομικές σπουδές. Τούτο δε, διότι εφόσον με την ίδρυση



ιδιωτικών πανεπιστημίων, γίνεται αποδεκτή η εκτόξευση του αριθμού εκείνων που θα είναι κάτοχοι πτυχίου νομικών σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης, ο περιορισμός τους στην πρόσβαση εργασίας θα συνεπάγεται συνειδητή παραγωγή πτυχιούχων που δεν θα μπορούν εργασθούν σε αυτό που έχουν διδαχθεί, με βάση το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών κάθε σοβαρής Νομικής Σχολής. Για το λόγο αυτό έχω κατ' επανάληψη εκφράσει και την αντίθεση μου στην αυστηροποίηση των εξετάσεων των Ασκουμένων Δικηγόρων, θεωρώντας ότι η περίοδος της άσκησης είναι περίοδος μαθητείας, κατά την οποία ο Ασκούμενος Δικηγόρος καλείται να εφαρμόσει, υπό καθοδήγηση, τις νομικές του γνώσεις, η επάρκεια των οποίων έχει ήδη ελεγχθεί ακαδημαϊκά, από εκείνους που είναι επιφορτισμένοι να την παρέχουν. Συνεπώς, προφανώς και θα έπρεπε να απασχολεί και να ελέγχεται, κατά πόσον η μαθητεία αυτή είναι πραγματική και προσήκουσα και όχι να επαναλαμβάνεται ο έλεγχος της γνωστικής επάρκειας, που έχει ήδη πιστοποιηθεί, πολλώ δε μάλλον ο νέος αυτός έλεγχος να κατατείνει στη δημιουργία ενός *numerus clausus* μίας ολιγάριθμης επαγγελματικής elite, που μοιραία θα αποκοπεί από την κοινωνία, τα δικαιώματα της οποίας το συγκεκριμένο επάγγελμα, υπό τη λειτουργηματική του διάσταση, καλείται να στηρίξει.

ΕΡ. 4 Είναι πανθομολογούμενο ότι οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες μεταβάλλονται διαρκώς, με συνέπεια και η άσκηση της δικηγορίας να διευρύνεται με την εισαγωγή νέων θεσμών (διαμεσολάβηση, συμβουλευτική δικηγορία κλπ.). Η τεχνητή νοημοσύνη ήδη προτείνεται από ορισμένους ως ένα σημαντικό καθημερινό βοήθημα του δικηγόρου. Τι ενέργειες πιστεύετε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ και ποιες τυχόν αλλαγές θα πρέπει να συντελεστούν, προκειμένου να προετοιμαστούν οι δικηγόροι Πειραιά για την προσαρμογή στις νέες αυτές εξελίξεις;

Είναι γεγονός ότι οι οικονομικές και κοινωνικές

συνθήκες μεταβάλλονται με ταχύ ρυθμό, επηρεάζοντας άμεσα και το επάγγελμα του Δικηγόρου. Η Δικηγορία δεν περιορίζεται πλέον στη δικαστηριακή εκπροσώπηση, η οποία ολοένα και καθίσταται πιο δυσχερής· διευρύνεται με θεσμούς όπως η διαμεσολάβηση, η διαιτησία, η συμβουλευτική δικηγορία, αλλά και με τη χρήση νέων τεχνολογικών εργαλείων. Σε αυτό το περιβάλλον, η τεχνητή νοημοσύνη προβάλλει ήδη ως καθημερινό βοήθημα, που, εφόσον αξιοποιηθεί σωστά, μπορεί να ενισχύσει την παραγωγικότητα του δικηγόρου, χωρίς να υποκαταστήσει τον θεμελιώδη ρόλο του στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων του πολίτη.

Η προσαρμογή σε αυτές τις εξελίξεις απαιτεί στρατηγικό σχεδιασμό. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά έχει χρέος να προετοιμάσει τα μέλη του και να εγγυηθεί ότι αυτές οι αλλαγές θα αποτελέσουν ευκαιρία και όχι απειλή. Πρέπει να γίνει συνείδηση, ότι οι νέες εναλλακτικές μορφές είναι δυνατόν να καταστήσουν το Δικηγόρο πρωταγωνιστή στις περιπτώσεις επίλυσης ή ρύθμισης των διαφορών, αφού η προσφυγή στη δικαστική Δικαιοσύνη δεν θα είναι πλέον μονόδρομος. Οι βασικοί άξονες δράσης που προτείνω είναι οι εξής:

- **Συνεχής εκπαίδευση και επιμόρφωση:** Διοργάνωση σεμιναρίων και εργαστηρίων για τους νέους θεσμούς (διαμεσολάβηση, διαιτησία, συμβουλευτική), καθώς και για τη σωστή και ασφαλή χρήση ψηφιακών εργαλείων, περιλαμβανομένων και εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης.

- **Διαρκής αναβάθμιση της ψηφιακής υποδομής του Συλλόγου:** Διεύρυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών, διασύνδεση με όλους τις βάσεις δεδομένων όλων των εμπλεκόμενων φορέων πρόσβαση σε νομικές πληροφορίες.

- **Θέσπιση κώδικα δεοντολογίας για την τεχνητή νοημοσύνη:** Ο ΔΣΠ πρέπει να θέσει κανόνες για την ορθή και υπεύθυνη χρήση εργαλείων AI, με γνώμονα την προστασία προσωπικών δεδομένων, το απόρρητο και τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων νομικών υπηρεσιών.

- **Υποστήριξη νέων δικηγόρων:** Με προγράμματα καθοδήγησης (mentoring) και ενίσχυση της επιχειρηματικής τους εκπαίδευσης, ώστε να



ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις της αγοράς.

Η Δικαιοσύνη του αύριο δεν μπορεί να λειτουργήσει με τα εργαλεία του χθες. Ο ΔΣΠ οφείλει να σταθεί αρωγός και οδηγός στον εκσυγχρονισμό της δικηγορίας στον Πειραιά. Με σωστό σχεδιασμό, οι νέοι θεσμοί και οι νέες τεχνολογίες μπορούν να αναδείξουν τον δικηγόρο σε ακόμη πιο κεντρικό θεματοφύλακα του κράτους δικαίου και των δικαιωμάτων του πολίτη.

ΕΡ. 5 Κατά την απερχόμενη τετραετία οι δικηγόροι αρκετές φορές απείχαμε των καθηκόντων μας για τη διεκδίκηση των αιτημάτων του κλάδου. Πιστεύετε ότι η αποχή είναι ο καταλληλότερος τρόπος διεκδίκησης και άσκησης πίεσης ή μήπως υπάρχουν και άλλοι, ενδεχομένως αποτελεσματικότεροι τρόποι για την επίτευξη των επιδιώξεων του δικηγορικού σώματος;

Αυτός είναι ένας μόνιμος προβληματισμός. Αρχικά, δεν πιστεύω, ότι κατά την τελευταία τετραετία απείχαμε σε πολυάριθμες περιπτώσεις. Στο παρελθόν υπήρξαν μεγάλα χρονικά διαστήματα αποχών και το ζήτημα του τρόπου αυτού αντίδρασης είχε προβληματίσει ιδιαίτερα. Η αποχή υπήρξε διαχρονικά το έσχατο και ισχυρότερο μέσο πίεσης του δικηγορικού σώματος προς την Πολιτεία. Ωστόσο, είναι ένα μέσο που, ενώ αναδεικνύει την αποφασιστικότητα και την ενότητα των Δικηγόρων, έχει και σημαντικό κόστος, τόσο οικονομικό για τους ίδιους τους Δικηγόρους, όσον και κοινωνικό για τους πολίτες, που στερούνται την πρόσβαση στη Δικαιοσύνη.

Η αποχή ως αντίδραση του Δικηγορικού σώματος επιλέγεται είτε όταν οι αντιρρήσεις μας αφορούν σε αποφάσεις που δεν βλάπτουν στοχευμένα τον κλάδο των Δικηγόρων, αλλά ευρύτερες κοινωνικές ομάδες ή το σύνολο της κοινωνίας είτε σε περιπτώσεις που αφορούν στη λειτουργία του επαγγέλματος μας. Ως προς την πρώτη περίπτωση, η αποχή είναι μία αυτονόητη μορφή καθολικής αντίδρασης, καθώς ακολουθεί την αντίστοιχη ολόκληρης της κοινωνίας. Ως προς τη δεύτερη όμως περίπτωση η αποχή, ακόμη κι αν

επιλέγεται ως έσχατη λύση, μπορεί και να αποτελέσει την επιβεβαίωση της αποτυχίας άλλων επιλογών και πολιτικών. Οι Δικηγόροι δεν πρέπει να ακολουθούν τις εξελίξεις στον κλάδο τους, πρέπει να τις διαμορφώνουν. Η διαμόρφωση και αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Δικαιοσύνης, που συχνά αποτελεί αιτία αντιδράσεων και κινητοποιήσεων, πρέπει να γίνεται με τη συμμετοχή των Δικηγόρων. Επομένως, οι Δικηγορικοί Σύλλογοι οφείλουν : α) Να προωθούν συστηματικά και έγκαιρα τις προτάσεις τους προς την Πολιτεία, β) Να προβάλλουν τα αιτήματα του δικηγορικού κόσμου προς την κοινωνία, ώστε να γίνει κατανοητό ότι πολλές από τις θέσεις του δεν είναι κλαδικές, αλλά αφορούν στην ίδια την κοινωνία, γ) Να προβαίνουν σε επιλεγμένες δράσεις (π.χ. αποχή σε στοχευμένες διαδικασίες ή υποθέσεις), ώστε να μην πλήττεται καθολικά η λειτουργία της Δικαιοσύνης, δ) Να συνάπτουν κοινωνικές συμμαχίες, ώστε οι παρεμβάσεις να αποκτούν ευρύτερη κοινωνική δυναμική.

ΕΡ. 6 Είστε ικανοποιημένος/η από τη συμμετοχή των δικηγόρων Πειραιά στις εν γένει δραστηριότητες του ΔΣΠ (συμμετοχή στις συνελεύσεις, στις επιτροπές, στις εκδηλώσεις κλπ.); Αν όχι, πώς προτείνετε ότι πρέπει να διευρυνθεί η συμμετοχή αυτή;

Η εκτίμηση μου είναι, ότι σε γενικές γραμμές ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, υπό όλες τις Διοικήσεις, κατά τα τελευταία τριάντα και πλέον χρόνια, που έχω προσωπική εμπειρία έχαιρε της εκτιμήσεως των μελών του και αποτελούσε παράδειγμα λειτουργίας για τους υπόλοιπους Δικηγορικούς Συλλόγους.

Τώρα βέβαια, με την ευκαιρία της ερωτήσεως, όπως τίθεται, θα ήθελα να κάνω μία παρατήρηση. Όσο περνάει ο καιρός, η προσέλευση και το ενδιαφέρον των Δικηγόρων εξακολουθούν να είναι έντονα, όταν πρόκειται για εκδηλώσεις ή δραστηριότητες του Δ.Σ.Π. με αντικείμενο επιστημονικό ή νομοθετικής επικαιρότητας ή ακόμη και πολιτιστικό. Αντίθετα, όταν πρόκειται για εκδηλώσεις

συνδικαλιστικού ενδιαφέροντος ή αντικειμένου, η προσέλευση των Δικηγόρων τείνει μειούμενη. Οι αιτίες για το φαινόμενο αυτό μπορεί να είναι περισσότερες και να συρρέουν. Μπορεί οι εκπρόσωποι των Δικηγόρων να μην ήταν άξιοι για το ρόλο που τους δόθηκε. Το θεωρώ λιγότερο πιθανό, διότι το ίδιο φαινόμενο του μειωμένου ενδιαφέροντος παρατηρείται σε περισσότερες επαγγελματικές ενώσεις. Μπορεί να βιώνουμε μία κοινωνική συνθήκη που η ελπίδα για βελτίωση να έχει παραχωρήσει τη θέση της στην αγωνία για επιβίωση. Μπορεί να θεωρούμε, ότι βιώνουμε μία πολιτική εξουσία τόσο ισχυρή και άτεγκτη, που κάθε προσπάθεια ανάδειξης κλαδικών αιτημάτων ή ακόμη και κοινωνικού διαλόγου να είναι ατελέσφορη. Μπορεί και να είναι όλα τα παραπάνω μαζί, καθώς και πολλά άλλα, που δεν ανέφερα. Αυτό όμως δε σημαίνει, ότι πρέπει να απέχουμε από τον κοινό χώρο ανταλλαγής των απόψεων και της διαμόρφωσης του κοινού μας λόγου, από την ευκαιρία επιβεβαίωσης της μεταξύ μας εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης, που όποτε απαιτείται θα μετατρέψει τον ψίθυρο του ενός, σε κραυγή όλων μας.

ΕΡ. 7 Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα λειτουργία του ΔΣΠ και των υπηρεσιών που αυτός παρέχει προς τα μέλη του; Τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε ή θα πρέπει να αλλάξει/βελτιωθεί;

Ο ΔΣΠ κατά κοινή ομολογία ανέκαθεν λειτουργούσε υποδειγματικά, παρεμβαίνοντας σε κάθε περίπτωση που οι Συνάδελφοι το είχαν ανάγκη, συνδράμοντας τα μέλη του, όποτε αυτό απαιτείτο, ενημερώνοντας τους Δικηγόρους για την νομοθετική επικαιρότητα, παρέχοντας τους ψηφιακά εργαλεία και πρόσβαση σε τράπεζες νομικών πληροφοριών.

Θέλω να υπενθυμίσω, ότι τα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά ήταν οι πρώτοι Δικηγόροι στους οποίους χορηγήθηκαν ηλεκτρονικές υπογραφές ήδη από το 2012 και επίσης οι πρώτοι που από τότε μπόρεσαν να κάνουν ηλεκτρονικές καταθέσεις δικογράφων και ακόμη οι πρώτοι που

δοκίμασαν, πιλοτικά, την ψηφιακή πλατφόρμα του κτηματολογίου, διαδικασίες μάλιστα στις οποίες είχα την τιμή να εκπροσωπήσω το Δικηγορικό Σύλλογο.

Επίσης οι υπηρεσίες του Δικηγορικού Συλλόγου λειτουργούν άριστα, οι σχέσεις μεταξύ των υπαλλήλων του Συλλόγου μας και των Δικηγόρων είναι οικείες και πραγματικά δυσκολεύομαι να θυμηθώ περίπτωση που Δικηγόρος έχει εκφράσει παράπονα για τη λειτουργία των υπαλλήλων του Συλλόγου μας είτε και του ιδίου του Συλλόγου.

Ασφαλώς ο γενικός κανόνας είναι ότι ο εχθρός του καλού είναι το καλύτερο, αλλά εγώ ως μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, αισθάνομαι ότι πρέπει να αναγνωρίσω την ειλικρινή και ανιδιοτελή προσπάθεια που έχει κάνει καθένα απ' όλα τα μέλη των Διοικήσεων του Συλλόγου, που έχω γνωρίσει ή συνεργασθεί, προκειμένου να έχει την καλύτερη δυνατή εικόνα και πορεία ο ΔΣΠ και να επιτελεί πλήρως το σκοπό του.

ΕΡ. 8 Μεγάλος αριθμός νέων δικηγόρων απασχολούνται ως «συνεργάτες», στην πραγματικότητα όμως ως οιονεί μισθωτοί, σε δικηγορικά γραφεία. Θεωρείτε ικανοποιητικές τις συνθήκες απασχόλησης των νέων αυτών δικηγόρων; Αν όχι τι προτείνετε ότι θα πρέπει να αλλάξει στην μέχρι σήμερα υφιστάμενη κατάσταση;

Ο χαρακτήρας της απασχόλησης των νέων δικηγόρων στα δικηγορικά γραφεία είναι ένα από τα ζητήματα που έχει απασχολήσει πολλές γενιές Δικηγόρων. Δεν είναι σπάνιο, οι «συνεργάτες», στην πράξη, να λειτουργούν ως οιονεί μισθωτοί, με εξοντωτικά ωράρια, με αμοιβές αναντίστοιχες με την εργασία τους και με περιορισμένες δυνατότητες εξέλιξης.

Προφανώς, παρόμοιες συνθήκες δεν είναι ικανοποιητικές και δημιουργούν κλίμα επαγγελματικής ανασφάλειας που τελικά αποδυναμώνει και το κύρος του επαγγέλματος.

Η ευθύνη των Δικηγορικών Συλλόγων είναι να ρυθμίζουν και να προβλέπουν το καθεστώς συνεργασίας. Δηλαδή η μορφή της συνεργασίας



και το περιεχόμενο της, εφόσον διαφοροποιείται από την απλή συστέγαση, θα πρέπει να γνωστοποιείται προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο. Επιπλέον, οι αρχές της συνεργασίας, αλλά και το *minimum* της αμοιβής, ο χρόνος απασχόλησης και τα ζητήματα ασφαλιστικής κάλυψης, πρέπει να καθορίζονται από τους Δικηγορικούς Συλλόγους, για όλη την επικράτεια. Όταν για τη διαχείριση της εισερχόμενης ύλης σ' ένα Δικηγορικό Γραφείο απαιτείται η συνδρομή περισσοτέρων, αυτό σημαίνει, ότι χωρίς τη συνδρομή αυτή, η συγκεκριμένη ύλη δεν μπορεί να υποστηριχθεί. Εφόσον λοιπόν ισχύει αυτό, δίκαιον είναι η ανταπόδοση να διαμοιράζεται και τούτο, διότι πρέπει να καταστεί συνείδηση, ότι χωρίς τη συνεργασία – συνδρομή των «συνεργατών» η ανταπόδοση αυτή δεν θα υπήρχε.

Επομένως, όπως πίστευα σε όλη τη διαδρομή της επαγγελματικής μου παρουσίας, έτσι και τώρα, όλοι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι οφείλουν να σταθούν θεσμικοί αρωγοί στους νέους συναδέλφους, καθώς η προστασία των νέων δικηγόρων και των ασκουμένων δεν είναι μόνο ζήτημα αλληλεγγύης, είναι θεσμική υποχρέωση απέναντι στο ίδιο το επάγγελμα.

ΕΡ. 9 Ποια πιστεύετε ότι είναι (επιγραμματικά) τα τρία πιο σημαντικά ζητήματα που σήμερα απασχολούν το δικηγορικό σώμα; Ποιο είναι το πρώτο ζήτημα με το οποίο εσείς θα ασχοληθείτε, εφόσον εκλεγείτε Πρόεδρος του Δ.Σ.Π.;

Κατά τη γνώμη μου τα τρία σημαντικότερα ζητήματα που απασχολούν τους Δικηγόρους είναι:

1. Ο περιορισμός της Δικηγορικής Ύλης, που συνεπάγεται η απαξίωση της Δικαιοσύνης ως μέσον επίλυσης υποθέσεων και ρύθμισης διαφορών.
2. Η φορολογική αντιμετώπιση των Δικηγόρων (τεκμήρια, εξαίρεση από τις απαλλαγές κλπ)
3. Η ανασφάλεια Δικαίου, που προκαλείται από τις συνεχείς άστοχες νομοθετικές αλλαγές και την προσπάθεια περιστολής των δικονομικών

και ουσιαστικών δικαιωμάτων των διαδίκων.

Το πρώτο ζήτημα με το οποίο θα ασχολούμην ως Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, είναι η αντιμετώπιση της μείωσης της Δικηγορικής ύλης. Κατά τη γνώμη μου αυτό επιτυγχάνεται, εάν εκσυγχρονίσουμε τη λειτουργία της Δικαιοσύνης και αξιώσουμε βάσιμα και ουσιαστικά τη συμμετοχή των Δικηγόρων σε επιπλέον αριθμό οικονομικών δραστηριοτήτων.

Όταν συμμετείχα ως εκπρόσωπος της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων στις εργασίες για τη δημιουργία της πλατφόρμας του κτηματολογίου και της στελέχωσης των υπηρεσιών του με Δικηγόρους, αξιώσαμε και πετύχαμε αυτό να γίνεται υπό τον έλεγχο των Δικηγορικών Συλλόγων και όχι από ανάδοχο που θα προέκυπτε από μειοδοτικό διαγωνισμό, δίνοντας έτσι ύλη στους Δικηγόρους. Το ίδιο έγινε με τις ένορκες βεβαιώσεις και με τη μεταφορά ύλης από τα Δικαστήρια στους Δικηγόρους. Το επόμενο βήμα είναι να υπάρξει υποχρεωτική έκθεση νομικού ελέγχου στις εμπράγματα δικαιοπραξίες. Ακόμη, ήδη έχει επιβιώσει και ωριμάσει ο θεσμός της διαμεσολάβησης. Προφανώς έχει πλέον τη δυνατότητα να αποτελέσει ένα επιλέξιμο εναλλακτικό εργαλείο ρύθμισης και επίλυσης διαφορών και μάλιστα με μικρότερο κόστος και σημαντική εξοικονόμηση χρόνου. Επομένως επιπλέον ύλη μπορεί να βρεθεί. Επίσης η βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών της Δικαιοσύνης, που μπορεί να επιτευχθεί με μία σειρά από μεταρρυθμίσεις και παρεμβάσεις, όπως η προθεσμία ορισμού δικασίμων, ο περιορισμός της δυνατότητας απόρριψης δικογράφων λόγω αοριστίας, ο καθορισμός σύντομης προθεσμίας έκδοσης δικαστικών αποφάσεων, η κατάργηση του δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές, η καθολική ψηφιακή χαρτογράφηση των υπηρεσιών της Δικαιοσύνης, όλα αυτά αποτελούν επιμέρους στοιχήματα που μπορούν να συμβάλουν στην ανάκτηση του κύρους και της αξιοπιστίας της δικαστηριακής Δικαιοσύνης και κατά συνέπεια στη συνειδητή επιλογή της ως χώρο επίλυσης διαφορών.

ΗΛΙΑΣ Ι. ΚΛΑΠΠΑΣ

Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ

Επικεφαλής Συνδυασμού

"Δικηγορική Συνεργασία"



ΕΡ. 1 Τον Σεπτέμβριο 2026 αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή η επέκταση της τοπικής αρμοδιότητας των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων του Πειραιά, που έχει προβλεφθεί με τον νέο δικαστικό χάρτη. Πιστεύετε ότι οι υπηρεσίες των δικαστηρίων θα είναι έτοιμες να ανταπεξέλθουν στον εκ των πραγμάτων πολύ μεγαλύτερο από τον σημερινό φόρτο εργασίας; Τι θεωρείτε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ ώστε να υπάρξει ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση στη νέα αυτή κατάσταση;

Η διεύρυνση της τοπικής αρμοδιότητας των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων του Πειραιά είναι μία μεγάλη πρόκληση για τη Δικαιοσύνη.

Μετά την ψήφιση του ν.5108/2024 που την προέβλεψε, με πρωτοβουλία του Δικηγορικού Συλλόγου και της Διοίκησης του Πρωτοδικείου Πειραιά συστήθηκε από το Υπουργείο ομάδα εργασίας με τη συμμετοχή του ΔΣΠ και των Προϊσταμένων των τεσσάρων δικαστικών σχηματισμών (Εφετείου, Πρωτοδικείου, Εισαγγελίας Εφετών, Εισαγγελίας Πρωτοδικών Πειραιά) και της ηγεσίας και των υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης για να υπάρξει η κατάλληλη, συντονισμένη προετοιμασία. Η προετοιμασία αυτή απαιτεί:

- **Αναλυτική τεκμηρίωση**, η οποία έχει σε μεγάλο βαθμό γίνει, για τον όγκο των υποθέσε-

ων που αναμένεται, βάσει του πληθυσμού και της σύνθεσής του, να απασχολήσουν τα Δικαστήρια του Πειραιά μετά τη διεύρυνση.

- **Σημαντική αύξηση τόσο των δικαστικών υπαλλήλων όσο και των Δικαστών και Εισαγγελέων** α' και β' βαθμού, ώστε να υποστηριχθεί η λειτουργία των Δικαστηρίων. Ήδη μετά τη σχετική πίεση που ασκήθηκε, μας ανακοινώθηκε από το Υπουργείο ότι προγραμματίζεται διαγωνισμός δικαστικών υπαλλήλων μόνο για τα Δικαστήρια του Πειραιά.

- **Αποπεράτωση του νέου Δικαστικού Μεγάρου Πειραιά** και, μάλιστα, αφού γίνουν οι αναγκαίες εργασίες για την προσαρμογή του στη διευρυμένη αρμοδιότητα των Δικαστηρίων Πειραιά.

Για τον λόγο αυτό, στην επιτροπή κατανομής των χώρων του νέου Δικαστικού Μεγάρου που είχε συσταθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ο Σύλλογός μας ζήτησε τον διπλασιασμό του αριθμού των ακροατηρίων σε σχέση με τα υφιστάμενα, την αύξηση των γραφειακών χώρων και την προσαρμογή των ψηφιακών υποδομών στις απαιτήσεις της διευρυμένης δικαστικής ύλης των Δικαστηρίων Πειραιά. Και, βεβαίως, ζητήσαμε αντίστοιχους χώρους για τις ανάγκες των δικηγόρων κοντά στα ακροατήρια και τις γραμματείες, καθώς και το διώροφο νεοκλασικό κτίριο που υπάρχει στον χώρο των Δικαστηρίων, για τις ανάγκες των υπηρεσιών του ΔΣΠ.

Με την ευκαιρία να επισημανθεί ότι εκκρε-



μεί προς επίλυση και **το πολύ σοβαρό θέμα της πρόσβασης στο νέο Δικαστικό Μέγαρο** που γίνεται οξύτερο λόγω ακριβώς της διεύρυνσης της αρμοδιότητας στα Δικαστήρια Πειραιά. Το θέμα αυτό έχει τεθεί από τον Σύλλογό μας, όπως και το **πρόβλημα της έλλειψης θέσεων στάθμευσης**, στον Δήμο Πειραιά, στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Χωροταξικής Επένδυσης (ΟΧΕ) του Δήμου, αλλά και στον ΟΑΣΑ.

- Ανάπτυξη του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων ώστε να υπάρχει **ηλεκτρονική διασύνδεση του Πρωτοδικείου Πειραιά με τις δύο νέες περιφερειακές του έδρες** στην Καλλιθέα και στην Ελευσίνα.

- **Επίλυση του στεγαστικού προβλήματος αλλά και της στελέχωσης με ικανό αριθμό δικαστικών υπαλλήλων των περιφερειακών εδρών Καλλιθέας και Ελευσίνας** που θα ενταχθούν στο Πρωτοδικείο Πειραιά όταν εφαρμοστεί ο νέος Δικαστικός Χάρτης στην Αττική.

Είναι προφανές ότι η διεύρυνση των Δικαστηρίων του Πειραιά που επιλέχθηκε ως μέτρο επιτάχυνσης της Δικαιοσύνης στην Αττική απαιτεί την άμεση επίλυση, χωρίς χρονοτριβή, όλων ανεξαιρέτως των ανωτέρω ζητημάτων, διαφορετικά δεν θα είναι δυνατή η εφαρμογή της τον Σεπτέμβριο του 2026, όπως προβλέπει σήμερα ο νόμος.

ΕΡ. 2 Τα τελευταία χρόνια έχουν συντελεστεί και εξακολουθούν να συντελούνται διαρκείς αλλαγές στη νομοθεσία, τις περισσότερες φορές χωρίς να ζητείται η γνώμη των δικηγορικών συλλόγων. Εξ άλλου, επανειλημμένα διατυπώνονται απόψεις (από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον Α.Π. κλπ.), που στοχοποιούν τους δικηγόρους για τις παθογένειες της απονομής δικαιοσύνης. Πιστεύετε ότι σήμερα έχει υποβαθμιστεί ο ρόλος των δικηγόρων ως συλλειτουργών της δικαιοσύνης; Αν όχι, πού αποδίδετε τα παραπάνω φαινόμενα; Αν ναι, τι θα πρέπει να κάνουν οι δικηγορικοί σύλλογοι ώστε να αναστραφεί αυτή η κατάσταση;

Είναι αλήθεια ότι πολλές φορές στοχοποιούνται οι δικηγόροι για τις υπάρχουσες παθογένειες στην απονομή της Δικαιοσύνης. Κατά την άποψή μου, πρόκειται για **προσπάθεια μετακύλισης ευθυνών για καθυστερήσεις ή προβλήματα της Δικαιοσύνης, για τα οποία δεν ευθύνονται οι δικηγόροι**. Οι αρνητικές συμπεριφορές μεμονωμένων δικηγόρων δεν δικαιολογούν τη στοχοποίηση αυτή.

Πρόσφατα από την ηγεσία του Αρείου Πάγου ακούστηκε ότι η αιτία των καθυστερήσεων στη Δικαιοσύνη είναι οι αναβολές που ζητούν οι δικηγόροι, καθώς και ότι οι δικηγόροι με τον υπερπληθωρισμό τους επιβαρύνουν τα Δικαστήρια με αχρείαστες υποθέσεις.

Τα στοιχεία διαψεύδουν τους ισχυρισμούς αυτούς. Η αύξηση των δικηγόρων στην Αττική κατά περίπου 10% τα τελευταία 15 χρόνια δεν οδήγησε σε αύξηση των εισερχομένων υποθέσεων. Όπως δείχνουν τα στοιχεία του Πρωτοδικείου Αθηνών, υπήρξε μείωση των εισερχομένων υποθέσεων κατά 54,5% μεταξύ του 2010 και του 2023.

Όσον δε αφορά τις αναβολές, όλοι γνωρίζουμε, ειδικά στα ποινικά δικαστήρια α' βαθμού, ότι οι υποθέσεις μένουν αδίκαστες λόγω ωραρίου, ανεξάρτητα πόσες αναβάλλονται κατόπιν αιτήματος των δικηγόρων. Άλλωστε, για αναβολή λόγω κωλύματος δικηγόρου απαιτούνται πλέον αυστηρά κριτήρια απόδειξης της ανωτέρας βίας. Στη δε τακτική διαδικασία των αστικών υποθέσεων, δεν επιτρέπεται καμία αναβολή, ενώ στις ειδικές διαδικασίες προβλέπεται μόνο μία. Είναι προφανές ότι η **στοχοποίηση των δικηγόρων γίνεται αποκλειστικά και μόνο για λόγους επικοινωνιακούς και κάλυψης ιδίων ευθυνών**.

Κατά την περίοδο που έχω την τιμή να προεδρεύω του Δικηγορικού Συλλόγου, **απαντήσαμε με εμπεριστατωμένα και με στοιχεία** σε κάθε προσπάθεια μετακύλισης ευθυνών στους δικηγόρους τόσο με ανακοινώσεις του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και με παρεμβάσεις στα ΜΜΕ και, βεβαίως, αποκρούσαμε κάθε επίθεση σε δικηγόρους που στοχοποιήθηκαν γιατί επιτε-



λούσαν το λειτούργημά τους. Αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε, **βελτιώνοντας διαρκώς και την εικόνα του δικηγόρου και του Δικηγορικού Συλλόγου στην κοινωνία**, συνεχίζοντας τις πρωτοβουλίες του Συλλόγου, οι οποίες απαντούν στις κοινωνικές ανάγκες και στα προβλήματα των πολιτών.

ΕΡ. 3 Πρόσφατα ξεκίνησαν να λειτουργούν στην Ελλάδα ιδιωτικές νομικές σχολές. Θεωρείτε ότι είναι ορθή η θέσπιση ιδιωτικής νομικής παιδείας στη χώρα μας; Τι συνέπειες πιστεύετε πως θα έχει (εάν έχει) η αύξηση των σπουδαστών της νομικής επιστήμης και η κατ'έκταση αθρόα είσοδος νέων δικηγόρων στον επαγγελματικό στίβο για το δικηγορικό σώμα και τι μέτρα θα πρέπει (εάν πρέπει) να ληφθούν;

Η λειτουργία ιδιωτικών ή μη κρατικών Πανεπιστημίων, κερδοσκοπικών ή μη, απαιτεί συνταγματική αναθεώρηση. Γι'αυτόν, άλλωστε, τον λόγο ο ΔΣΠ με ψήφισμά του τον Μάρτιο 2024 εξέφρασε την αντίθεσή του στο νομοσχέδιο ίδρυσης μη-κρατικών Πανεπιστημίων, καθώς αντί της επιβεβλημένης οδού της συνταγματικής αναθεώρησης επιλέχθηκε η άμεση σχετική νομοθέτηση.

Ανεξαρτήτως αυτού, η κρίση του ΣτΕ, όπως έχει εκφραστεί, δυστυχώς, με Δελτίο Τύπου χωρίς την ειδική και εμπεριστατωμένη κατά το Σύνταγμα αιτιολογία της δικαστικής απόφασης, την οποία αναμένουμε μέχρι σήμερα, έχει δημιουργήσει μία νέα πραγματικότητα που δεν μπορούμε να αγνοήσουμε, έστω και αν η κρίση του, όταν επιτέλους εκδοθεί η δικαστική απόφαση, μπορεί να προσβληθεί στο ΕΔΔΑ.

Ο ΔΣΠ με απόφασή του καταδίκασε τη δημιουργία τριών ιδιωτικών νομικών σχολών χωρίς καμία διαβούλευση με τη νομική κοινότητα, χωρίς μελέτη για τις επιπτώσεις που αυτή θα έχει και χωρίς επαρκές πρόγραμμα σπουδών και το αναγκαίο διδακτικό προσωπικό.

Είναι βέβαιο ότι η δημιουργία νέων ιδιωτικών νομικών σχολών θα δημιουργήσει εκρηκτι-

κό πρόβλημα υπερπληθωρισμού αποφοίτων και όχι μόνο στη δικηγορία. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα αυστηρής πιστοποίησης, μεταξύ άλλων, των σχολών αυτών και περιορισμού του συνολικού αριθμού των αποφοίτων, όπως άλλωστε συμβαίνει και στις δημόσιες σχολές.

ΕΡ. 4 Είναι πανθομολογούμενο ότι οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες μεταβάλλονται διαρκώς, με συνέπεια και η άσκηση της δικηγορίας να διευρύνεται με την εισαγωγή νέων θεσμών (διαμεσολάβηση, συμβουλευτική δικηγορία κλπ.). Η τεχνητή νοημοσύνη ήδη προτείνεται από ορισμένους ως ένα σημαντικό καθημερινό βοήθημα του δικηγόρου. Τι ενέργειες πιστεύετε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ και ποιες τυχόν αλλαγές θα πρέπει να συντελεστούν, προκειμένου να προετοιμαστούν οι δικηγόροι Πειραιά για την προσαρμογή στις νέες αυτές εξελίξεις;

Η δικηγορία αλλάζει και ο ρόλος του δικηγόρου γίνεται πιο σύνθετος από αυτόν που γνωρίζαμε. Προφανώς ο ρόλος του δικηγόρου ως πληρεξουσίου και υπερασπιστή των δικαιωμάτων του εντολέα ενώπιον των δικαστηρίων και των αρχών παραμένει κυρίαρχος. Ωστόσο πλέον συνυπάρχει με τον δικηγόρο που κάνει μόνο ή κυρίως συμβουλευτική δικηγορία Ταυτόχρονα νέες μορφές δικηγορίας έχουν εμφανιστεί. Η νέα δικαστηριακή ύλη μετέφερε στους δικηγόρους ύλη που ανήκε μέχρι τότε στη δικαστική δικαιοδοσία. Επίσης, ενισχύθηκε ο θεσμός του νομικού εισηγητή σε κτηματολογικά γραφεία και σε άλλες υπηρεσίες, όπως οι υπηρεσίες ασύλου και μετανάστευσης, και ταυτόχρονα εμφανίστηκαν εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών, όπως η διαμεσολάβηση.

Αν σε όλα αυτά προσθέσει κανείς και τις συνεχείς νομοθετικές αλλαγές αντιλαμβάνεται ότι ο σύγχρονος δικηγόρος ζει σε ένα πολύ ευμετάβλητο και ανασφαλές εργασιακό περιβάλλον.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος κατά τη διάρκεια της



προεδρίας μου, κινήθηκε σε 2 κατευθύνσεις. Πρώτον **ενίσχυσε τις διοικητικές υπηρεσίες του και τις ψηφιακές υποδομές του.**

Κατά δεύτερον, αξιοποιώντας τις ενισχυμένες υπηρεσίες του συλλόγου σε ανθρώπινο και τεχνικό δυναμικό, διοργάνωσε, είτε μόνος του είτε σε συνεργασία με το Πρωτοδικείο, το Εφετείο Πειραιά, τη νομική υπηρεσία του κτηματολογίου και την ομάδα υποστήριξης του portal της Ολομέλειας, **σειρά σεμιναρίων για την ψηφιακή δικαιοσύνη και τις ψηφιακές υπηρεσίες των δικαστηρίων Πειραιά και του portal, τη νέα δικαστηριακή ύλη και την διαχείριση των υποθέσεων του κτηματολογίου από την πλευρά του νομικού εισηγητή**

Ταυτόχρονα, δημιουργήθηκε Επιτροπή από συναδέλφους που εκδίδει τακτικά από το 2022 μέχρι σήμερα, **τριμηνιαίο Δελτίο Νομοθετικής Επικαιρότητας** προς ενημέρωση των δικηγόρων Πειραιά, και όχι μόνο, για τις τελευταίες νομοθετικές τροποποιήσεις. Και βέβαια πρέπει να αναφερθεί το πολύ πετυχημένο νομικό συνέδριο που διοργανώσαμε με την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων και το Πανεπιστήμιο Πειραιά για την **Τεχνητή Νοημοσύνη στη Δικαιοσύνη**, το πρώτο νομικό συνέδριο στην Ελλάδα για την τεχνητή νοημοσύνη, τα πρακτικά του οποίου εκδόθηκαν από το Δικηγορικό Σύλλογο και διανεμήθηκαν δωρεάν σε όσους συναδέλφους το επιθυμούσαν. Το θέμα της τεχνητής νοημοσύνης στη δικηγορία είναι ένα από τα πρώτα που η νέα διοίκηση θα πρέπει να αναδείξει.

Η αντιμετώπιση των προκλήσεων της σύγχρονης δικηγορίας απαιτεί διαρκή εκπαίδευση και ενημέρωση και ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά ήταν και θα είναι κοντά στους συναδέλφους-μέλη του στην προσπάθειά τους αυτή.

ΕΡ. 5 Κατά την απερχόμενη τετραετία οι δικηγόροι αρκετές φορές απείχαμε των καθηκόντων μας για τη διεκδίκηση των αιτημάτων του κλάδου. Πιστεύετε ότι η αποχή είναι ο καταλληλότερος τρόπος διεκδίκησης και άσκησης πίεσης ή μήπως υπάρχουν και άλλοι, ενδεχομένως

αποτελεσματικότεροι τρόποι για την επίτευξη των επιδιώξεων του δικηγορικού σώματος;

Κατά την απερχόμενη τετραετία, ο ΔΣΠ χρησιμοποίησε πολλές μορφές διεκδίκησης και άσκησης πίεσης και **ο αγώνας μας δεν ήταν μονοσήμαντος και προβλέψιμος.**

Τέτοιες μορφές διεκδίκησης ήταν **η γενικευμένη αποχή από τα καθήκοντά μας, η στοχευμένη αποχή** από συγκεκριμένες δίκες ή διαδικαστικές πράξεις, **η προσφυγή στη δικαιοσύνη για θέματα του κλάδου μας ή ευρύτερα** (ενδεικτικά, αίτηση ακύρωσης για τα τεκμαρτά εισοδήματα, συλλογικές αγωγές για τη ρήτρα αναπροσαρμογής ηλεκτρικού ρεύματος, πρόσθετες παρεμβάσεις υπέρ δανειοληπτών κατά funds στον ΑΠ, καθώς και στην πιλοτική δίκη στον ΑΠ για τον τρόπο εκτοκισμού της οφειλής των υπερχρεωμένων πολιτών, αιτήσεις ακύρωσης για το master plan του ΟΛΠ), **η δημιουργία ενιαίου μετώπου δράσης με τους άλλους επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς**, η σύγκληση κατόπιν αιτήματος μας του **άτυπου Συμβουλίου της πόλης του Πειραιά** (για το θέμα του δικαστικού μεγάρου), **η λήψη πρωτοβουλιών και υποβολή προτάσεων για την αποφυγή δημιουργίας προβλημάτων** (ενδεικτικά, επίλυση ζητημάτων σε συνεργασία με το Πρωτοδικείο Πειραιά μετά την ενοποίηση δικαστηρίων α' βαθμού, θέματα χωροθέτησης στο νέο δικαστικό μέγαρο) **η ενημέρωση των βουλευτών και των άλλων φορέων της πόλης για τα προβλήματά μας** (ενδεικτικά για το ΣχΝ για τα τεκμαρτά εισοδήματα), **καθώς και η δημοσιοποίηση των προβλημάτων μας δια των μμε και με συνέντευξη τύπου.**

Κάνοντας έναν απολογισμό της αποτελεσματικότητας των μορφών πάλης που χρησιμοποιήσαμε, **δεν θα πρέπει να αδικούμε τις μικρές ή μεγαλύτερες επιτυχίες που είχαν οι αγώνες μας.** Όταν κανείς αγωνίζεται γνωρίζει, ασφαλώς, και ήττες, αλλά τις όποιες νίκες δεν θα πρέπει να τις υποτιμά ούτε, βεβαίως, να τις υπερτιμά.

Αναφέρομαι χαρακτηριστικά στην πολύμηνη



στοχευμένη αποχή από ποινικές δίκες α' βαθμού με πράξεις πλημμεληματικές ή κακουρηματικού χαρακτήρα, η οποία επέφερε τελικώς την τροποποίηση του άρθρου 187 παρ. 6 ΠΚ περί εγκληματικής οργάνωσης που δεν επέτρεπε αναστολή ή μετατροπή ποινής και δεν έδινε ανασταλτική ισχύ στην έφεση.

Αναφέρω τη στοχευμένη αποχή από δίκες συμφερόντων δημοσίου στο πλαίσιο του αγώνα της Ολομέλειας ενάντια στον αρχικό σχεδιασμό του Υπουργείου για τον δικαστικό χάρτη που προέβλεπε συγχώνευση Εφετείων και κατάργηση Πρωτοδικείων, τα οποία τελικώς αποφεύχθηκαν.

Αναφέρω τόσο τη γενικευμένη αποχή μας, όσο και τη στοχευμένη αποχή από υποθέσεις μόνο νομικής βοήθειας που οδήγησε τελικώς στην εκκαθάριση και εξόφληση των για πολλά χρόνια καθυστερούμενων αμοιβών νομικής βοήθειας.

Επισημαίνω τη στοχευμένη αποχή από έκδοση διαταγών πληρωμής από δάνεια με αιτούσες τράπεζες και εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων που βοήθησαν, έστω και μερικώς, να γίνουν δεκτά τα αιτήματά μας για αντιμετώπιση καταχρηστικών συμπεριφορών από τις εταιρείες αυτές και σεβασμό δικηγόρων και δανειοληπτών. Το θέμα βεβαίως δεν έχει λήξει και πρέπει η νέα Διοίκηση και η νέα Ολομέλεια να επανέλθει.

Αναγνωρίζω ότι δεν ήταν αποτελεσματική η αποχή και οι αγώνες μας για πάγωμα των ασφαλιστικών εισφορών, για αύξηση του ορίου απαλλαγής ΦΠΑ, για μη θεσμοθέτηση τεκμαρτών εισοδημάτων. Αναρωτιέμαι, όμως, επειδή τα θέματα αυτά δεν είναι μόνο κλαδικά αλλά ευρύτερα, μήπως θα πρέπει κανείς να προβληματιστεί όχι μόνο για τις μορφές πάλης μας αλλά γενικότερα και για τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος στη χώρα μας. Σε κάθε περίπτωση, ήταν πολύ σοβαρά θέματα και άξιζε να αγωνιστούμε.

Αν ήθελα να συνοψίσω με μια πρόταση τον απολογισμό αυτών των αγώνων, **θα έλεγα ότι ο καλύτερος τρόπος είναι η συνδυασμένη χρήση**

των διαφόρων μορφών διεκδίκησης.

ΕΡ. 6 Είστε ικανοποιημένος/η από τη συμμετοχή των δικηγόρων Πειραιά στις εν γένει δραστηριότητες του ΔΣΠ (συμμετοχή στις συνελεύσεις, στις επιτροπές, στις εκδηλώσεις κλπ.); Αν όχι, πώς προτείνετε ότι πρέπει να διευρυνθεί η συμμετοχή αυτή;

Κατά την τελευταία τετραετία **προσπαθήσαμε να διευρύνουμε τους διαύλους επικοινωνίας με τους συναδέλφους** (καθημερινή ενημέρωση ιστοσελίδας, αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ανάρτηση όλων των εκδηλώσεων στο κανάλι του Συλλόγου στο youtube) **και να ενισχύσουμε τη σχέση εμπιστοσύνης και να τους ενεργοποιήσουμε να συμμετάσχουν** στις δράσεις και στις εκδηλώσεις του Συλλόγου. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκάλεσε επανειλημμένα **γενικές συνελεύσεις για λήψη αποφάσεων και ενημέρωση των συναδέλφων.**

Η συμμετοχή των συναδέλφων ήταν σημαντική, καθώς πλαisiώσαν και υποστήριξαν τις συντακτικές επιτροπές των 2 περιοδικών μας της Πειραιϊκής Νομολογίας και της Δικηγορικής Επικαιρότητας- και του Δελτίου Νομοθετικής Επικαιρότητας, τις επιστημονικές επιτροπές, την οργανωτική επιτροπή του 10^{ου} και 11^{ου} Συνεδρίου Ναυτικού Δικαίου, την επιτροπή νέων και ασκούμενων, την επιτροπή πληροφορικής του Συλλόγου, την επιτροπή αιμοδοσίας και ιατρείου, την επιτροπή λειτουργίας των δικαστηρίων, τις επιτροπές οργάνωσης των εκάστοτε επιστημονικών εκδηλώσεων, την επιτροπή για τα Σχολεία φυλακών, την επιτροπή ημερολογίου, την επιτροπή ενωσιακών δικηγόρων, την επιτροπή βιβλιοθήκης την επιτροπή ασφαλιστικών και φορολογικών θεμάτων, την επιτροπή κτηματολογίου, τις πολιτιστικές και αθλητικές ομάδες του συλλόγου.

Θέλω με την ευκαιρία **να εκφράσω τις ιδιαίτερες ευχαριστίες μου σε όλους τους Συμβούλους όλων των παρατάξεων** που δραστηριοποιήθηκαν αυτή την τετραετία, μέσα και έξω από



το συμβούλιο, καθώς και όλους τους συναδέλφους εκτός διοικητικού συμβουλίου που συμμετείχαν στις επιτροπές και στις δράσεις του Συλλόγου. Είμαι ευγνώμων σε όλες και όλους εσάς για τις γνώσεις, την προσπάθεια και το χρόνο που προσφέρατε. Έχω απολύτως συνείδηση πως ό,τι καλό καταφέραμε κατά τη διάρκεια της προεδρίας μου, ήταν αποτέλεσμα της κοινής, συλλογικής μας προσπάθειας.

Εύχομαι και ελπίζω η επόμενη Διοίκηση να πετύχει ακόμη μεγαλύτερη κινητοποίηση των μελών μας στην κοινή προσπάθεια για το καλό του Συλλόγου και των συναδέλφων.

ΕΡ. 7 Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα λειτουργία του ΔΣΠ και των υπηρεσιών που αυτός παρέχει προς τα μέλη του; Τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε ή θα πρέπει να αλλάξει/βελτιωθεί;

Κατά την τελευταία τετραετία έγινε προσπάθεια ενίσχυσης των διοικητικών υπηρεσιών του Συλλόγου και των υποδομών του και υπήρξε διαρκής προσπάθεια βελτίωσης των παροχών προς τα μέλη του.

Η ενδυνάμωση του διοικητικού προσωπικού του Συλλόγου έγινε με ενίσχυση της γραμματείας και του λογιστηρίου, με προσλήψεις μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας βάσει προκηρύξεων, με πρόσληψη υπευθύνου ψηφιακών υπηρεσιών και νέου υπευθύνου προσωπικών δεδομένων (dpo) και νομικού συνεργάτη για τη διαχείριση των υποθέσεων δικαστηριακής ύλης. Ταυτόχρονα, υπήρξε εγκατάσταση νέου ψηφιακού λογιστικού προγράμματος για την ταμειακή διαχείριση και ολοκληρώθηκε, μέσω διαγωνισμού, ένα μεγάλο έργο δομημένης καλωδίωσης, ώστε ο Σύλλογος να μπορεί να ανταπεξέλθει στη νέα ψηφιακή εποχή και τις απαιτήσεις της.

Όσον αφορά στις παροχές προς τα μέλη μας, πλέον της καθημερινής ενημέρωσης των συναδέλφων μέσω της ιστοσελίδας και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας για τα οποία έχει ήδη γίνει λόγος παραπάνω, όλοι γνωρίζετε ότι πλέον υπάρχει άμεση έκδοση ταυτοτήτων με κωδικό

προστασίας, ότι υπάρχει υποστήριξη για την απόκτηση δωρεάν ψηφιακών υπογραφών τόσο κατά το αρχικό στάδιο το 2022 όσο και σήμερα, ότι επιτυγχάνεται άμεση εξόφληση των αποζημιώσεων των δικηγόρων για τη νέα δικαστηριακή ύλη από το λογιστήριο του συλλόγου, επιτυγχάνεται η δίκαιη και η ισότιμη κατανομή των υποθέσεων βάσει του αλφαβητικού πίνακα στις υποθέσεις νέας δικαστηριακής ύλης, ότι έχουν μειωθεί, αν όχι εξαλειφθεί, τα προβλήματα στην κατανομή των υποθέσεων στους αυτεπαγγέλτως διοριζομένους δικηγόρους, με διαρκείς παρεμβάσεις στη Διοίκηση του Πρωτοδικείου και με έλεγχο των χρεώσεων. Και βεβαίως ξέρετε ότι όλες οι υπηρεσίες του Συλλόγου μας είναι δίπλα στους δικηγόρους και στους ασκούμενους σε κάθε πρόβλημά τους και σε κάθε αίτημά τους. Και ο αγώνας για βελτίωση των παροχών προς τα μέλη μας συνεχίζεται.

ΕΡ. 8 Μεγάλος αριθμός νέων δικηγόρων απασχολούνται ως «συνεργάτες», στην πραγματικότητα όμως ως οιονεί μισθωτοί, σε δικηγορικά γραφεία. Θεωρείτε ικανοποιητικές τις συνθήκες απασχόλησης των νέων αυτών δικηγόρων; Αν όχι τι προτείνετε ότι θα πρέπει να αλλάξει στην μέχρι σήμερα υφιστάμενη κατάσταση;

Τα επαγγελματικά προβλήματα των συναδέλφων που αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών (μπλοκάκι) και το εισόδημά τους προέρχεται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο από αυτή την απασχόληση, τα έχουμε αναδείξει ως Σύλλογος ήδη από το 2022 με αφορμή την απόφαση ΣτΕ 13/2022, η οποία αναγνώριζε ότι έχουν ασφαλιστικά δικαιώματα που προσομοιάζουν σε αυτά των μισθωτών. Τα επαγγελματικά δικαιώματα αυτής της κατηγορίας των συναδέλφων πρέπει να κατοχυρωθούν και νομοθετικά με αναμόρφωση του Κώδικα των Δικηγόρων. Θα πρέπει να αποκτήσουν δικαιώματα αντίστοιχα με αυτά των συναδέλφων που συνεργάζονται με άλλον δικηγόρο ή δικηγορική εταιρεία σε



αποκλειστική βάση, σύμφωνα με το ισχύον σήμερα άρθρο 48 του Κώδικα των Δικηγόρων

ΕΡ. 9 Ποια πιστεύετε ότι είναι (επιγραμματικά) τα τρία πιο σημαντικά ζητήματα που σήμερα απασχολούν το δικηγορικό σώμα; Ποιο είναι το πρώτο ζήτημα με το οποίο εσείς θα ασχοληθείτε, εφόσον εκλεγείτε Πρόεδρος του Δ.Σ.Π.;

Για τον εκάστοτε Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου, υπάρχει ένα διαχρονικό διακύβευμα- πρέπει να προστατεύει το κύρος και την αξιοπρέπεια του δικηγορικού σώματος, αλλά και καθενός και καθεμίας συναδέλφου. Όσα ζητήματα και αν θέτει η επικαιρότητα, κανείς Πρόεδρος δεν μπορεί και δεν πρέπει να αποστεί από αυτό.

Τα 4 χρόνια που είχα την τιμή να είμαι Πρόεδρος του Συλλόγου προσπάθησα σε καθημερινή βάση, αδιάκοπα, σε συνεργασία και με τα άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, να **υπερασπιστώ τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των συναδέλφων, κάνοντας παρεμβάσεις** όποτε χρειαζόταν σε δικαστικές αρχές και υπηρεσίες, σε υποθηκοφυλακεία και κτηματολόγια για υποθέσεις των συναδέλφων, καθώς και σε

αστυνομικά τμήματα για υποθέσεις αστυνομικής αυθαιρεσίας σε βάρος τους.

Το δεύτερο σημαντικό ζήτημα το θέτει η ίδια η επικαιρότητα και είναι η **μετεγκατάσταση των δικαστηρίων Πειραιά στο νέο δικαστικό μέγαρο και η κατάλληλη προετοιμασία τους για τη διεύρυνση της αρμοδιότητάς τους.**

Όσον αφορά στο τρίτο σημαντικό ζήτημα, αυτό σχετίζεται με την **κατοχύρωση και προστασία της δικηγορικής ύλης και των επαγγελματικών δικαιωμάτων των δικηγόρων και των ασκούμενων**, σε μία εποχή με πολλές προκλήσεις.

Όπως είχα δεσμευθεί απέναντι σας και το 2021, αυτό που χρειάζεται δεν είναι τα μεγάλα λόγια και οι δημόσιες σχέσεις, αλλά η δυνατότητα **να παράγεις ιδέες και με μαχητικότητα να αγωνίζεσαι και να βρίσκεις λύσεις, ενωτικά και συλλογικά, με δημοκρατικές διαδικασίες, σε κρίσιμα θέματα που αφορούν τη Δικαιοσύνη, το Κράτος Δικαίου και τα δικαιώματα των συναδέλφων.** Αυτά προσπάθησα να υπηρετήσω κατά την τελευταία τετραετία ως Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά - αυτές τις αρχές δεσμεύομαι να υπηρετήσω, αν κρίνετε ότι πρέπει να συνεχίσω.

ΝΙΚΟΣ Θ. ΜΠΙΛΙΡΗΣ

Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ

Επικεφαλής Συνδυασμού "Συμβόλαιο
Αλήθειας και Δύναμης με τον Δικηγόρο"



ΕΡ. 1 Τον Σεπτέμβριο 2026 αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή η επέκταση της τοπικής αρμοδιότητας των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων του Πειραιά, που έχει προβλεφθεί με τον νέο δικαστικό χάρτη. Πιστεύετε ότι οι υπηρεσίες των δικαστηρίων θα είναι έτοιμες να ανταπεξέλθουν στον εκ των πραγμάτων πολύ μεγαλύτερο από τον σημερινό φόρτο εργασίας; Τι θεωρείτε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ ώστε να υπάρξει ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση στη νέα αυτή κατάσταση;

ΝΕΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ: Από 19.09.2026 μπαίνει σε ισχύ ο νέος δικαστικός χάρτης και στον Πειραιά. Η νέα διοίκηση του Δ.Σ.Π θα κληθεί να διαχειριστεί την εφαρμογή του νέου δικαστικού χάρτη, αφού θα επεκταθεί η τοπική αρμοδιότητα του Πειραιά (από Ελευσίνα – Μέγαρα μέχρι το παραλιακό μέτωπο της Αττικής). Όπερ σημαίνει ότι ο νέος δικαστικός χάρτης πρέπει να εφαρμοστεί, σε συνεργασία με τον Δ.Σ.Π, Πολλώ δε, τα όποια περιφερειακά πρωτοδικεία έχουν σχεδιαστεί (Ελευσίνα, Πόρου, Καλλιθέας), πρέπει να λειτουργήσουν σε νέα κατάλληλα άρτια, σύγχρονα και ασφαλή κτήρια. Σε κτήρια που να τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας και υγιεινής. Για Εμάς, μια νέα επανάληψη, παλιών κτιρίων (π.χ Αίγινα - Σαλαμίνα) στα νέα περιφερειακά πρωτοδικεία του Πειραιά, που θα δημιουργηθούν, θα αποτελέσουν **"αιτία πολέμου"** με το Υπ. Δικαιοσύνης και δεν θα δεχτούμε να λειτουργήσουν. **-ΝΕΟ ΔΙ-**

ΚΑΣΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΞΙΟΠΡΕΠΗ, ΑΣΦΑΛΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ: Ασφαλώς και το Νέο Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά που κατασκευάζεται θα αποτελέσει την κορωνίδα της Δικαστηριακής και Δικηγορικής ζωής του Πειραιά. Μετά από 40 - 45 χρόνια στο παλιό, μη ασφαλές και ακατάλληλο δικαστικό μέγαρο της Σκούζε και Φίλωνος (είχε χαρακτηριστεί ως προσωρινή λύση τότε) αν όχι στα μέσα του 2026, αλλά πιθανότατα στις αρχές ή στα μέσα του 2027, θα μετεγκατασταθούν τα δικαστήρια στο νεότευκτο, ασφαλές και σύγχρονο δικαστικό μέγαρο. Στο Δ.Σ / Δ.Σ.Π υποστήριξα την ανάγκη για Νέο Δικαστικό μέγαρο Πειραιά. Ένα μέγαρο σύγχρονο, χτισμένο από την αρχή και ασφαλές για τη δικαιοσύνη και τους εκπροσώπους της. Αρχικά στοίχισε 81.000.000 περίπου, ήτοι 66.000.000 από πόρους του ταμείου Ανάκαμψης και 15.000.000 από ελληνικούς πόρους. Υποστήριξα δε, τη διαφάνεια στην κατασκευή του νέου δικαστικού μεγάρου, την νομιμότητα και τον σεβασμό στα χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου. Τελευταία υπάρχουν πληροφορίες ότι – μετά την επέκταση της τοπικής αρμοδιότητας του Πειραιά, που βάσει του νέου δικαστικού χάρτη ξεκινά στις 16-9-2026, απαιτούνται ακόμα άλλα 43.000.000 με 45.000.00 ευρώ περίπου, για την αποπεράτωση του κτηρίου και την παράδοσή του. Απαιτούμε πλήρη ενημέρωση από το Υπ. Δικαιοσύνης και το ΤΑΧΔΙΚ, ώστε να γνωρίζουν τόσο οι Δικηγόροι, όσο και ο πειραιϊκός λαός, ότι το κτήριο φτιάχνεται με διαφανείς,

νόμιμους και κρυστάλλινους κανονισμούς, ώστε να μην υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία περί παραβίασης της νομιμότητας - ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ: Πολλές φορές έφερα στον Δ.Σ/Δ.Σ.Π το θέμα της πρόσληψης νέων δικαστικών υπαλλήλων στα δικαστήρια του Πειραιά, είναι δύο ζητήματα που ασφαλώς δημιουργούν προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων Πειραιά. Έχω καθημερινή επικοινωνία και με τους δικαστικούς υπαλλήλους και με τους εκπροσώπους τους, από των Σύλλογο Δικαστικών Υπαλλήλων Πειραιά, προκειμένου, συντονισμένα, να αγωνιστούμε από κοινού προς την σωστή κατεύθυνση, ήτοι την πρόσληψη νέων δικαστικών υπαλλήλων. Το πρόβλημα, αν δεν αντιμετωπιστεί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, θα γιγαντωθεί μετά την αύξηση της τοπικής αρμοδιότητας του Πειραιά και με τη παράδοση του Νέου Δικαστικού Μεγάρου. Επομένως, θα απαιτηθούν αρκετοί δικαστικοί υπάλληλοι. Μετά από ερώτησή μου στον Υπουργό Δικαιοσύνης για το τι θα πράξει γι' αυτό, μου απάντησε ότι ετοιμάζει ξεχωριστό διαγωνισμό δικαστικών υπαλλήλων για τον Πειραιά, οι οποίοι σε αριθμό θα είναι περίπου 70 άτομα, ώστε να καλυφθούν τα κενά.

ΕΡ. 2 Τα τελευταία χρόνια έχουν συντελεστεί και εξακολουθούν να συντελούνται διαρκείς αλλαγές στη νομοθεσία, τις περισσότερες φορές χωρίς να ζητείται η γνώμη των δικηγορικών συλλόγων. Εξ άλλου, επανειλημμένα διατυπώνονται απόψεις (από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον Α.Π. κλπ.), που στοχοποιούν τους δικηγόρους για τις παθογένειες της απονομής δικαιοσύνης. Πιστεύετε ότι σήμερα έχει υποβαθμιστεί ο ρόλος των δικηγόρων ως συλλειτουργών της δικαιοσύνης; Αν όχι, πού αποδίδετε τα παραπάνω φαινόμενα; Αν ναι, τι θα πρέπει να κάνουν οι δικηγορικοί σύλλογοι ώστε να αναστραφεί αυτή η κατάσταση;

ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ. "Εμείς βαστάμε τη Λαϊκή Δικαιοσύνη στα χέρια μας". Πρέπει να καταλάβει τόσο η ηγε-

σία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, όσο και η ηγεσία του ΑΠ(Πρόεδρος – Εισαγγελέας), ότι ο δικηγόρος και δη οι δικηγορικοί Σύλλογοι, πολλώ δε, η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας, είναι ο άμεσος και βασικός συνομιλητής τους στις περιπτώσεις αλλαγών, τροποποιήσεων, μεταρρυθμίσεων, που αφορούν την διαδικασία απονομής της Δικαιοσύνης και τη διαδικασία εύρυθμης λειτουργίας της Δικαιοσύνης. Όπερ σημαίνει, ότι ο διάλογος, ο θεσμικός, ο αληθινός κ βάσιμος διάλογος μεταξύ μας πρέπει να γίνεται ισότιμα και με διαφάνεια και όχι πίσω από κλειστές πόρτες και κλειστά "κονκλάβια". Η λειτουργία των νομοπαρασκευαστικών επιτροπών σε μελλοντικές αλλαγές και τροποποιήσεις είναι αναγκαία και απαραίτητη και σε αυτές τις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές οι δικηγορικοί σύλλογοι θα πρέπει να έχουν τον πρώτο ρόλο. Κάθε τι αντίθετο θα μας βρίσκει αντίπαλούς του. **Η πίεση της Ολομέλειας για την αποπομπή του εκάστοτε Υπουργού Δικαιοσύνης που χτυπά και αντιστρατεύεται τα δίκαια και τα συμφέροντα των δικηγόρων πρέπει να είναι μονόδρομος. Όσον αφορά τα σημερινά: Η πολυνομία και οι συχνές αλλαγές στους Κώδικες, προκαλεί ανασφάλεια δικαίου για διαδίκους και κατηγορούμενους, αφού οι ίδιοι οι δικαστές – εισαγγελείς, πολλές φορές λόγω της πολυνομοθεσίας βρίσκονται σε δικαστική αμφιβολία και αδιέξοδο. Επίσης τα όσα λέει ο Υπουργός Δικαιοσύνης για αυστηροποίηση των εξετάσεων των ασκούμενων, της αξιολόγησης των δικηγόρων κατά τις προαγωγές, το ψηφιακό πελατολόγιο (από κοινού Υπ. Δικαιοσύνης - Υπ. Οικονομικών) είναι στάσεις - συμπεριφορές που αποτελούν κατάσταση "αιτίας πολέμου" για τον δικηγορικό κόσμο. Εμείς θέλουμε και θα παλέψουμε για αυτό με αποφασιστικότητα, ώστε: Η άσκηση να λαμβάνει χώρα πάντα μέσω ΔΣΠ και με οδηγίες για την αναμόρφωσή της. Επομένως η αρμοδιότητα - αποκλειστική αρμοδιότητα της διεξαγωγής των εξετάσεων των ασκούμενων την είχε και θα την έχει η Ολομέλεια – Δικηγορικοί Σύλλογοι. Επίσης πρέπει να λάβει χώρα από τον ΔΣΠ η Αναμόρφωση των Σεμιναρίων, ώστε να εί-**



ναι πιο ευέλικτα, πιο πρόσφορά, πιο κατανοήτα και πιο αποδεκτά από τους Ασκούμενους. Ζητούμε να δημιουργηθεί μια Τράπεζα Θεμάτων πάνω στα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι Ασκούμενοι, η οποία Τράπεζα Θεμάτων θα έχει άμεση σχέση με τα Σεμινάρια των Ασκουμένων που διενεργούν οι Σύλλογοι. Με την Τράπεζα Θεμάτων, οι Ασκούμενοι, θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στην "βάσανο" των Εξετάσεων αφού θα είναι άρτια προετοιμασμένοι. Έτσι τα σεμινάρια θα είναι πιο αναβαθμισμένα και πιο ελκυστικά στους Ασκούμενους Δικηγόρους. Τέλος, όσον αφορά το άρθρο 100 ΚΠΔ που ο Υπ. Δικαιοσύνης το τροποποίησε και προβλέπει την μειωμένη – στον δικηγόρο και κατηγορούμενο πρόσβαση στην ποινική δικογραφία. Εμείς οι ίδιοι πρέπει με τη στάση μας σε Ανακριτική - Πταισματοδίκη να το ανατρέψουμε και να βάλουμε τέλος σε αντισυνταγματικές και αναχρονιστικές διατάξεις που περιορίζουν το 2025, τα κατοχυρωμένα από το Σύνταγμα και την **ΕΣΔΑ τα δικαιώματα του κατηγορουμένου. "Η πράξη είναι ο αγώνας μας για ανατροπή"**. Πράγματι Μας χτυπούν συνεχώς και συγκροτημένα οι κυβερνήσεις, τα ΜΜΕ, οι Τράπεζες - Φάντς, οι πολίτες (επηρεαζόμενοι από τους πρώτους) ενώ δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις έντονης αντιπαράθεσής μας με δικαστές και εισαγγελείς, μέσα από τις Ενώσεις τους. Επομένως: **ΣΗΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗΣ ΜΑΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ.** Το αποτέλεσμα όλων αυτών των άδικων, απαράδεκτων και συντονισμένων μεθοδεύσεων σε βάρος μας, έχει ως στόχο την απαξίωση του δικηγορικού μας λειτουργήματος. Ο λόγος της επίθεσης που δεχόμαστε καθημερινά, με αποτέλεσμα να έχει τρωθεί στο έπακρο η δικηγορική μας αξιοπρέπεια, είναι απλός: Οι Δικηγόροι Μιλάμε. Δεν δεχόμαστε την αδικία. Δεν συμβιβάζομαστε. Δεν εφησυχάζουμε. Με δυο λόγια ΕΝΟΧΛΟΥΜΕ. Να θυμίσω τον αγώνα μας κόντρα στις τράπεζες, στα φάντς και τους σέρβις, προκειμένου να σωθεί η πρώτη κατοικία του καθημερινού πολίτη, του απλού δανειολήπτη. Να θυμίσω την πρωτοβουλία της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, να

κάνει παράσταση ενώπιον του Εφέτη – Ανακριτή Λάρισας, προς υποστήριξη της κατηγορίας για το δυστύχημα – έγκλημα των Τεμπών. Να θυμίσω τις έντονες διαμαρτυρίες μας και τις αποχές μας κόντρα στα δικηγοροκτόνα οικονομικά μέτρα φορολόγησής μας, με βάση το τεκμαρτό εισόδημα, τις αντιδράσεις μας για μείωση του φπα (24%) στις δικηγορικές υπηρεσίες και τις πιέσεις μας να επανέλθουμε στην παράσταση των συμβολαίων και των λοιπών δικαιιοπρασιών. Όλα αυτά τα χρόνια τόσο στο ΔΣ/ΔΣΠ, όσο και στα Δικαστήρια του Πειραιά, Μάχομαι στο να αποκατασταθεί και να αναταθεί η δικηγορική μας αξιοπρέπεια. Δεν είναι λίγες οι φορές που συγκρούστηκα στα ακροατήρια του Πειραιά (ως Δικηγόρος, ως Σύμβουλος ΔΣΠ και ως Επικεφαλής της Επιτροπής Λειτουργίας Δικαστηρίων του ΔΣΠ) ενάντια σε καταχρηστικές και πολλές φορές προσβλητικές συμπεριφορές δικαστών και εισαγγελέων σε βάρος Δικηγόρων Πειραιά. Είναι υποχρέωση μου να συνεχίσω να παλεύω και να εισφέρω στην αποκατάσταση της αξίας του δικηγορικού λειτουργήματος. Αν χρειαστεί να συγκρουστώ, προκειμένου να προασπίσω τα δίκαια και τα δικηγορικά μας κεκτημένα και συμφέροντα, θα το κάνω, δίχως δισταγμό και ολιγωρία και θα χτυπήσω μέχρι τέλους το χέρι στο τραπέζι, απέναντι και σε σχέση με όλους αυτούς, που δεν προτιμούν την σύγκρουση, αλλά τον θεσμικό εναγκαλιασμό και τα φωτογραφικά χαμόγελα. Αυτό έπραττα πάντα και Αν μου δώσετε Εντολή Διοίκησης στις δικηγορικές – συνδικαλιστικές εκλογές της 30/11/2025 και 1/12/2025 αυτό θα συνεχίσω να πράττω. Για εμένα αυτό αποτελεί δέσμευση και Συνδικαλιστική - Ηθική μου Υποχρέωση.

ΕΡ. 3 Πρόσφατα ξεκίνησαν να λειτουργούν στην Ελλάδα ιδιωτικές νομικές σχολές. Θεωρείτε ότι είναι ορθή η θέσπιση ιδιωτικής νομικής παιδείας στη Χώρα μας; Τι συνέπειες πιστεύετε πως θα έχει (εάν έχει) η αύξηση των σπουδαστών της νομικής επιστήμης και η κατ'επέκταση αθρόα είσοδος νέων δικηγόρων στον επαγγελματικό στίβο για το δικηγορικό σώμα και τι μέ-

τρα θα πρέπει (εάν πρέπει) να ληφθούν;

Μια από τις ως άνω προκλήσεις του Υπ. Δικαιοσύνης, η οποία θα μας απασχολήσει είναι οι **ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ**: Εκφράζουμε την πλήρη αντιθεσή μας με την ίδρυση τριών (3) **Ιδιωτικών Νομικών Σχολών** από την Κυβέρνηση, μέσω αλλοδαπών Πανεπιστημίων. Επαναλαμβάνουμε ότι εδώ υπάρχει μια αντίφαση και υπερβολή του Υπ. Δικαιοσύνης. Από την μια κάνει λόγο για αυστηροποίηση των εξετάσεων των ασκουμένων και την αξιολόγηση των Δικηγόρων κατά τις προαγωγές τους και από την άλλη ιδρύει τρεις (3) ιδιωτικές Νομικές και δίνει την δυνατότητα σε εκατοντάδες να σπουδάσουν Νομική και να γίνουν Δικηγόροι. Θυμίζω πρίν λίγα χρόνια την αντίδραση πολλών παραγόντων, αλλά και μελών της τότε κυβερνήσεως στην ιδέα ίδρυσης μιας τέταρτης Νομικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Εμείς συμφωνούμε με την απόφαση της Ολομέλειας επ αυτού, που συνεδρίασε και αποφάσισε τον προηγούμενο μήνα στον Πύργο Ηλείας. Η ίδρυση των ιδιωτικών Νομικών Σχολών θέτει σοβαρά προβλήματα απίσχνασης, λειτουργίας και ύπαρξης της Νομικής Σχολής της Κομοτηνής – Θράκη. Επίσης η ίδρυση των ιδιωτικών Νομικών Σχολών, δημιουργεί ένα σκοτεινό και αμφίβολο περιβάλλον, ως προς την διαδικασία λειτουργίας τους, ως προς την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών, του αγνώστου διδακτικού προσωπικού, του τρόπου εξετάσεων, της ισοτιμίας των πτυχίων, τις κτηριακές εγκαταστάσεις κλπ. Με δυο λόγια δημιουργείται ένα αμφίβολο καθεστώς, ως προς την τήρηση των νομίμων προϋποθέσεων της ίδρυσης και λειτουργίας τους και δη, με προγράμματα σπουδών που ουδεμία σχέση έχουν με την ποιότητα και την αναγνώριση των προγραμμάτων σπουδών του Δημοσίου Πανεπιστημίου. Τέλος δημιουργεί και μια ανισότητα κοινωνικής υφής Π.χ. ο έχων χρήματα πάει στην ιδιωτική Νομική. Ο μη έχων χρήματα, κάνει φιλότιμο αγώνα εισαγωγής του στο Δημόσιο Πανεπιστημιακό ίδρυμα – Νομική Σχολή.

ΕΡ. 4 Είναι πανθομολογούμενο ότι οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες μεταβάλλονται διαρκώς, με συνέπεια και η άσκηση της δικηγορίας να διευρύνεται με την εισαγωγή νέων θεσμών (διαμεσολάβηση, συμβουλευτική δικηγορία κλπ.). Η τεχνητή νοημοσύνη ήδη προτείνεται από ορισμένους ως ένα σημαντικό καθημερινό βοήθημα του δικηγόρου. Τι ενέργειες πιστεύετε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ και ποιες τυχόν αλλαγές θα πρέπει να συντελεστούν, προκειμένου να προετοιμαστούν οι δικηγόροι Πειραιά για την προσαρμογή στις νέες αυτές εξελίξεις;

Στις νέες αυτές εξελίξεις Απαντάμε μέσα από :[1]. ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ και την αναβαθμισή – εκσυγχρονισμό της. [2]. Μέσα από την ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΣΠ ΜΕ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ (Ευρωπαϊκή Ένωση- Αμερική). [3]. Μέσα από την ΣΧΕΣΗ ΔΣΠ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ. [4]. Μέσα από την ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ - ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙ ΤΟ ΕΣΠΑ ΓΙΑ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥΣ. [5]. Μέσα από ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΔΙΕΘΝΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ Κ ΔΙΕΘΝΗ ΦΟΡΑ. Ο θεσμός της Διαμεσολάβησης, ως μια νέα μορφή άσκησης της δικηγορίας, με την συμβολή των Δικηγόρων – εξειδικευμένων Διαμεσολαβητών, αποτελεί τα τελευταία χρόνια μια δυνατότητα και έναν τρόπο εξωδικαστικής εναλλακτικής αντιμετώπισης και επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών και αντιδικιών, μακριά από τα Δικαστήρια. Πλήν όμως, ο Θεσμός της Διαμεσολάβησης, δεν έχει αντιμετωπιστεί από την κοινωνία, ως ο εναλλακτικός εξωδικαστικός μηχανισμός επίλυσης της διαφοράς. Για αυτό : Πρέπει να Αναδειχθεί και να ενδυναμωθεί η Διαμεσολάβηση. (π.χ.Το Κέντρο Διαμεσολάβησης του ΔΣΠ έχει προσφέρει στον θεσμό αυτόν).

ΕΡ. 5 Κατά την απερχόμενη τετραετία οι δικηγόροι αρκετές φορές απείχαμε των καθηκόντων μας για τη διεκδίκηση των αιτημάτων του κλάδου. Πιστεύετε ότι η αποχή είναι ο καταλληλότερος τρόπος διεκδίκησης και άσκησης πίεσης ή



μήπως υπάρχουν και άλλοι, ενδεχομένως αποτελεσματικότεροι τρόποι για την επίτευξη των επιδιώξεων του δικηγορικού σώματος;

Ο Θεσμός της δικηγορικής αποχής, μπορεί για κάποιους να θεωρείται απαρχαιωμένη, βαρετή και αναποτελεσματική μέθοδος διεκδίκηση και αντίδρασης του Δικηγορικού Σώματος. Πλήν όμως η αποχή μας είναι η βασική μορφή αντίδρασής μας. Μια αντίδραση που πρέπει να γίνεται οργανωμένα, συντονισμένα, και συντεταγμένα. Μια αποχή και δη, μια απόφαση για αποχή από τα δικηγορικά μας καθήκοντα, πρέπει να είναι ομόφωνη και από όλους τους δικηγόρους. Άμισθους και Έμμισθους. Αν γίνεται μόνο από τους άμισθους, ασφαλώς και θα δημιουργηθεί πρόβλημα στην μορφή αντίδρασής μας και στην αποτελεσματικότητά της. Όταν λέμε Αποχή, Λέμε και εννοούμε αποχή από όλους Κι από όλα. Η άποψη π.χ. << και έτσι και αλλιώς>> ασφαλώς καταστρατηγεί και περιθωριοποιεί την έννοια, το νόημα και το αποτέλεσμα της αποχής. Θυμίζω το παρελθόν: Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι και οι Δικηγόροι, ενωμένοι και αποφασισμένοι, για μέρες και για μήνες προχώρησαν σε πραγματική και ουσιαστική αποχής. Αποτέλεσμα : Κέρδισαν και οδήγησαν τους αντιπάλους μας σε αναδίπλωση και οπισθοχώρηση. Με αγώνα και με πείσμα τα κατάφεραν και έδωσαν αξία στο δικηγορικό μας λειτούργημα. Έτσι και σήμερα, πρέπει να κρατήσουμε Όλοι, μα Όλοι ψηλά την σημαία του Αγώνα. Άμισθοι και Έμμισθοι. Ακόμα και με ακραίες μορφές αγώνα, ακόμα και με ακραία μορφή αποχής π.χ. αποχή και από τα αυτεπάγγελα επί παραγραφή, προκειμένου να καταλάβουν ότι δεν είμαστε δεδομένοι. Όταν πρότεινα στο ΔΣ/ΔΣΠ τέτοιες μορφές αγώνα, χαρακτηρίστηκα από κάποιους <<γραφικός και συντεχνιακός>>. Δεν πειράζει. Όταν προσπαθείς να στηρίξεις και να προασπίσεις αληθινά και όχι προσχηματικά τα δίκαια, τα συμφέροντα και τα κεκτημένα του Δικηγορικού κλάδου, τότε κάποιοι εύκολα αντιδρούν επιφανειακά και σε χαρακτηρίζουν γραφικό και συντεχνιακό.

ΕΡ. 6 Είστε ικανοποιημένος/η από τη συμμετοχή των δικηγόρων Πειραιά στις εν γένει δραστηριότητες του ΔΣΠ (συμμετοχή στις συνελεύσεις, στις επιτροπές, στις εκδηλώσεις κλπ.); Αν όχι, πώς προτείνετε ότι πρέπει να διευρυνθεί η συμμετοχή αυτή;

Οχι. Θα ήθελα περισσότερη συμμετοχή. Μόνο με την συμμετοχή, το ενδιαφέρον, την ανταλλαγή απόψεων και ιδεών, μπορούμε Εμείς οι Δικηγόροι Πειραιά, να αλλάξουμε και να καλυτερεύσουμε την Δικηγορική μας Καθημερινότητα. Η προστασία των δικηγορικών δικαιών και συμφερόντων μας, αποτελεί άμεση προτεραιότητά μου, αλλά θέλω και θα επιδιώξω την συμμετοχή των συναδέλφων μας. Θέλουμε και έχουμε ανάγκη από έναν Σύλλογο συμμετοχικό, που θα δίνει ίσες ευκαιρίες στα μέλη του. Μόνο μέσα από την συμμετοχή ο ΔΣΠ, θα γίνει πιο φιλικός και πιο συναδελφικός στα μέλη μας, ώστε Όλοι μαζί:[1]. Να διεκδικήσουμε με σθένος, όλα αυτά που μας οφείλουν οι εκάστοτε κυβερνήσεις. [2]. Να διορθώσουμε τα σφάλματα, τα κακώς κείμενα και τα στρεβλά της Δικαιοσύνης. [3]. Να δημιουργήσουμε έναν Δικηγορικό Σύλλογο, που να ανήκει έμπρακτα και αλληλέγγυα σε Εμάς κι Εμείς να ανήκουμε με ανιδιοτέλεια στον ΔΣΠ. [4]. Να φτιάξουμε έναν Σύλλογο που θα είναι πραγματικά και αληθινά δίπλα στον Δικηγόρο Πειραιά και όχι προσχηματικά. [5]. Να κάνουμε τον ΔΣΠ πιο αληθινό, πιο ισχυρό και με ανθρώπινο πρόσωπο.[6]. Να κάνουμε έναν Σύλλογο πιο δυνατό και πιο ανεξάρτητο, που δεν θα είναι ουρά άλλων Συλλόγων. **ΜΙΛΑΜΕ ΛΟΙΠΟΝ ΓΙΑ ΑΜΕΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΟΝ Δ.Σ.Π:** (1). Οι Γ.Σ του Δ.Σ.Π ως το ανώτατο συνδικαλιστικό όργανο θα συντελούνται δύο φορές στον χρόνο. Ήτοι κάθε εξάμηνο. Πιστεύουμε στον ανοιχτό συνδικαλιστικό διάλογο, ενώ η έκφραση των δικηγόρων αποτελεί για μας συμβουλευτικό όργανο στην διαδικασία της άμεσης συμμετοχικής συνδικαλιστικής δημοκρατίας στον Δ.Σ.Π. (2). Η ζωντανή μετάδοση των Δ.Σ μέσω YouTube/ΔΣΠ, το οποίο και αποτελεί ένα γνήσιο συνδικαλιστι-

κό δημοκρατικό αίτημα εκατοντάδων συναδέλφων, θα γίνει πράξη. Τα Δ.Σ δεν είναι ένα κλειστό "κονκλάβιο", που λαμβάνονται αποφάσεις για τους λίγους, ούτε βέβαια περνάμε την ώρα μας κάνοντας "ψιλή κουβέντα". Το Δ.Σ είναι το μέγιστο όργανο του Δ.Σ.Π, στο οποίο αντικατοπτρίζεται η άμεση συνδικαλιστική δημοκρατία.(3). Στην ιστοσελίδα του Δ.Σ.Π, σε ειδικό παράθυρο, θα δημοσιεύονται τα πρακτικά και οι αποφάσεις (πλειοψηφίες – μειοψηφίες) των συνεδριάσεων του Δ.Σ.Π. **ΑΝ ΚΑΤΑΦΕΡΟΥΜΕ ΤΑ ΩΣ ΑΝΩ, ΤΟΤΕ ΕΜΠΡΑΚΤΩΣ Ο ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ.** Στο κράτος δικαίου, ο δικηγόρος δεν είναι απλός εκπρόσωπος στην εντολέα του, αλλά συλλειτουργός στη διαδικασία της απονομής δικαιοσύνης. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, ο τρίτος μεγαλύτερος επιστημονικός σύλλογος στην Ολομέλεια έχει τη δυνατότητα να: προασπίζεται την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης, να υπερασπίζεται την αρχή της δίκαιης δίκης, να παρεμβαίνει δημόσια σε ζητήματα που αφορούν τις δημοκρατικές ελευθερίες, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εφαρμογή του Συντάγματος και των διεθνών συμβάσεων, να συμμετέχει στον δημόσιο διάλογο - είτε με νομικές παρεμβάσεις, είτε με προσφυγές στην δικαιοσύνη και με θεσμικές προτάσεις - να αποτελεί στοιχείο δημοκρατικής εγρήγορσης και αντίβαρο σε πιθανές αυθαιρεσίες της εκτελεστικής εξουσίας. Σε περιόδους κρίσης, όπως αυτές που βιώνουμε σήμερα όπου το κράτος δικαίου συμπιέζεται από πολιτικές ή νομοθετικές παρεκκλίσεις, ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά καλείται να αντιδράσει θεσμικά και να διασφαλίσει ότι η Δικαιοσύνη θα παραμένει ανεξάρτητη. Μετά τούτα δεσμεύομαι ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά θα είναι θεσμικά παρών και θα έχει πάντα δημόσιο λόγο. Ο Δ.Σ.Π θα αποτελεί ενεργό οργανισμό της κοινωνίας και ισχυρό ανάχωμα σε κάθε μορφή επιβολής αυθαίρετης εξουσίας.

ΕΡ. 7 Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα λειτουργία του ΔΣΠ και των υπηρεσιών που αυτός παρέχει προς τα μέλη του; Τι πιστεύετε ότι θα

μπορούσε ή θα πρέπει να αλλάξει/βελτιωθεί;

ΔΣΠ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ: Η λειτουργία του ΔΣΠ, ασφαλώς και με απασχολεί, όπως απασχολεί και όλο το Δικηγορικό Σώμα του Πειραιά. Ο ΔΣΠ, ανάλογα τις εποχές, λειτουργούσε και λειτουργεί άψογα. Το γεγονός ότι πρέπει να γίνει πιο ανταγωνιστικός σε σχέση με την νέα ηλεκτρονική τεχνογνωσία που διάγουμε, είναι αναπόφευκτο και επιβεβλημένο. Έχουμε ανάγκη από έναν Σύλλογο πιο εκσυγχρονιστικό με την διαρκή αναμόρφωση των υπηρεσιών μας, μέσα από την ψηφιακή – ηλεκτρονική εποχή. Άλλωστε το προσωπικό του ΔΣΠ, το οποίο είναι άμεσος και απαραίτητος συνεργάτης της οποιασδήποτε Διοίκησης, είναι αρκετά καταρτισμένο και αποδίδει τα μέγιστα προς εξυπηρέτηση των μελών μας. Για Εμάς, ως συνδικαλιστική παράταξη και για εμένα προσωπικά, η συνέχιση ενός άκρως υγιούς και συναδελφικού κλίματος μεταξύ των υπαλλήλων και της Διοίκησης του Συλλόγου είναι και αποτελεί τα Α και το Ω. Πρέπει να γίνει αντιληπτό από όλους μας, ότι η καλή σχέση με τους υπαλλήλους είναι υποχρεωσή μας. Τα Δ.Σ. και ο Πρόεδρος φεύγουν, ενώ οι υπάλληλοι του Συλλόγου μένουν. Επομένως η αρμονική συνεργασία μας είναι επιτακτική και προδιαγεγραμμένη. Η από κοινού όμορφη συνεργασία μας αποτελεί κριτήριο για την αψεγάδιαστη συνέχιση του έργου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, στο Παρόν και στο Μέλλον, προς όφελος των μελών μας. Επίσης, ο διαρκής εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών του πόρταλ ολομέλεια, αποτελεί προτεραιότητα του Συλλόγου μας. Όσον αφορά τις τράπεζες νομικών πληροφοριών του ΔΣΠ (Ισοκράτη κλπ.) πρέπει ο ΔΣΠ να βρίσκεται συνεχώς σε διαρκή κατάσταση αναβάθμισης τους και τέλειας λειτουργίας τους, προς εξυπηρέτηση των Δικηγόρων Πειραιώς. **ΕΠΙΣΗΣ: Ο ΔΣΠ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΕΙ ΣΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΜΑΣ. π.χ το ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΔΣΠ:** Το Εντευκτήριο που είχε δημιουργηθεί από τον ΔΣΠ, στο ισόγειο του ΔΣΠ, την περίοδο της Προεδρίας του Αείμνηστου Προέδρου μας Κώστα Πεταλά,



πρέπει να επαναλειτουργήσει, να αναβαθμιστεί και να εκσυγχρονιστεί για τα μέλη μας. Εκεί, δύνανται οι Δικηγόροι Πειραιά και ειδικά κάποιοι Συνάδελφοι, που στερούνται δικηγορικό γραφείο και έχουν επαγγελματική έδρα στο σπίτι τους, να κάνουν κατά τις μεσημεριανές ώρες κάποια επαγγελματικά ρβ και να εξυπηρετούνται ηλεκτρονικά(Η/Υ).

ΕΡ. 8 Μεγάλος αριθμός νέων δικηγόρων απασχολούνται ως «συνεργάτες», στην πραγματικότητα όμως ως οιονεί μισθωτοί, σε δικηγορικά γραφεία. Θεωρείτε ικανοποιητικές τις συνθήκες απασχόλησης των νέων αυτών δικηγόρων; Αν όχι τι προτείνετε ότι θα πρέπει να αλλάξει στην μέχρι σήμερα υφιστάμενη κατάσταση;

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ: ΑΣΚΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ: Μας ενδιαφέρει άμεσα το φλέγον ζήτημα των Συνεργατών: Ασκούμενοι και Νέοι Δικηγόροι. Ως μέλος τη Επιτροπής του ΔΣΠ για τους Ασκούμενους και τους Νέους Δικηγόρους, είμαι πολύ ευαισθητοποιημένος σε αυτό το ζήτημα. Επίσης στο παρελθόν ήμουν εκλεγμένο μέλος της Ένωσης Ασκούμενων και Νέων Δικηγόρων Πειραιώς και γνωρίζω τα θέματα "από πρώτο χέρι". Το καθεστώς του Συνεργάτη Δικηγόρου, πρέπει να μας απασχολήσει. Το γεγονός ότι πάρα πολλοί Συνάδελφοι μας Ασκούμενοι και Νέοι Δικηγόροι, απασχολούνται σε δικηγορικά γραφεία και δικηγορικές εταιρείες υπό το καθεστώς του **Συνεργάτη Δικηγόρου** το ζούμε καθημερινά. Η Νέα Ολομέλεια, πρέπει να απασχοληθεί με το ζήτημα αυτό και να προχωρήσουμε στην ρύθμιση του, με αποφάσεις και με αποτελέσματα. Δεν μπορούμε να αδιαφορούμε και να "κρύβουμε το ζήτημα κάτω από το χαλάκι" Δεν μπορούμε να ακούμε και το κυριότερο δεν μπορούμε να λαμβάνουμε υπόψη διάφορες φωνές που κάνουν λόγο για δήθεν Συνεργάτες Δικηγόρους που εργάζονται ως μισθωτοί δικηγόροι. Πρέπει ως Ολομέλεια, στην επικείμενη τροποποίηση του Κώδικα Δικηγόρων, να προχωρήσουμε στην ρύθμιση των υποχρεώσεων και των δικαιω-

μάτων του Συνεργάτη Δικηγόρου. Επειδή, όπως επεσήμανα - προανέφερα, ήμουν και είμαι δίπλα στους Ασκούμενους και στους Νέους δικηγόρους, Συντάχθηκα, με επίσημη εισήγηση μου, με την πρόταση της Ένωσης Ασκούμενων και Νέων Δικηγόρων Πειραιά (ΕΑΝΔΙΠ)-[η οποία εισήλθε στο ΔΣ/ΔΣΠ και την υποστήριξα] για μηνιαία αμοιβή στους ασκούμενους δικηγόρους ποσού 600 ευρώ και κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών τους. Επομένως πρέπει να φτάσουμε ακόμα και στην τροποποίηση του άρθρου 48 του ΚπΔ και να θεσμοθετηθεί, γιατί όχι, μια μίνιμουμ αμοιβή για τον Συνεργάτη Δικηγόρο. Ασφαλώς και θα υπάρχουν και κάποια παρατράγουδα σχετικά με τις συνθήκες απασχόλησης των νέων συναδέλφων. Γι αυτό θα πρέπει, να υπάρξει ουσιαστική άσκηση εποπτείας από τον ΔΣΠ, ως προς τα ως άνω. Θα ήταν εφικτό, ως ΔΣΠ, να συστήσουμε μια Νέα Επιτροπή Εποπτείας, σχετικά με τις συνθήκες απασχόλησης των νέων συναδέλφων, αρμόδια για την ασφάλεια - υγεία τους στο χώρο απασχόλησής τους στην οποία θα εισέρχονται τα όποια παράπονα, καταγγελίες, σχετικά με απαράδεκτες, καταχρηστικές συμπεριφορές και τις κακές συνθήκες εργασίας στον χώρο που απασχολούνται.

ΕΡ. 9 Ποια πιστεύετε ότι είναι (επιγραμματικά) τα τρία πιο σημαντικά ζητήματα που σήμερα απασχολούν το δικηγορικό σώμα; Ποιο είναι το πρώτο ζήτημα με το οποίο εσείς θα ασχοληθείτε, εφόσον εκλεγείτε Πρόεδρος του Δ.Σ.Π.;

Πέντε (5) είναι τα φλέγοντα ζητήματα που έχω στο μυαλό μου και που θα πρέπει να ασχοληθώ και να επιλύσω βεβαίως, στην περίπτωση που θα εκλεγώ Πρόεδρος του ΔΣΠ:(1).ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗΣ ΜΑΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ.(2). ΣΧΕΣΕΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΙΣ. (3).ΚΑΛΥΤΕΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΚΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ. (4).ΤΩΡΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ. (5). ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ / ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ.

ΧΡΟΝΗΣ ΠΕΡΙΒΟΛΑΡΗΣ

Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ

Επικεφαλής Συνδυασμού

"Συμμαχία για την Ανανέωση"



ΕΡ. 1 Τον Σεπτέμβριο 2026 αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή η επέκταση της τοπικής αρμοδιότητας των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων του Πειραιά, που έχει προβλεφθεί με τον νέο δικαστικό χάρτη. Πιστεύετε ότι οι υπηρεσίες των δικαστηρίων θα είναι έτοιμες να ανταπεξέλθουν στον εκ των πραγμάτων πολύ μεγαλύτερο από τον σημερινό φόρτο εργασίας; Τι θεωρείτε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ ώστε να υπάρξει ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση στη νέα αυτή κατάσταση;

Σύμφωνα με τις έως τώρα πληροφορίες τον Σεπτέμβριο του 2026 δεν θα έχουν εξελιχθεί και ολοκληρωθεί οι διαδικασίες (διαγωνισμοί για Δικαστικούς Υπαλλήλους και ο διαγωνισμός των Δικαστικών και Εισαγγελικών Λειτουργιών) ώστε το νέο Δικαστήριο Πειραιά να είναι κατάλληλα στελεχωμένο και έτοιμο να ανταπεξέλθει στον όγκο των υποθέσεων που θα δημιουργηθεί από τους 1.300.000 πολίτες που πλέον θα δωσιδικούν αντί των 500.000 που τώρα υπάγονται στην κατά τόπον αρμοδιότητα του. Η χωρίς σχέδιο και όχι επιλεκτική διεύρυνση της κατά τόπο αρμοδιότητας μας έχει κάνει να κυνηγούμε και να εκλιπαρούμε για την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την στελέχωση του νέου Δικαστηρίου από Δικαστικούς, Εισαγγελικούς Λειτουργούς και βεβαίως Δικαστικούς Υπαλλήλους. Βρισκόμαστε στο στάδιο των δεσμεύσεων αλλά κατά την άποψη μου αυτά δεν μπορούν να ολο-

κληρωθούν (εάν τηρηθούν οι δεσμεύσεις) πριν το τέλος του 2027. Χρειάζεται συνεχής πίεση προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης αλλά και τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς για την υλοποίηση των υποσχεθέντων και εγώ ήδη ενεργώ προς αυτή την κατεύθυνση. Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ έχει αργήσει να παρει πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση και το χρονικό πλαίσιο είναι ασφυκτικό.

Η ευθύνη ανήκει στον κο Πρόεδρο του ΔΣΠ που ενήργησε χωρίς απόφαση του ΔΣ και ζήτησε την ευρεία αρμοδιότητα χωρίς να αντιληφθεί ότι το μόνο που επεδίωκε το Υπουργείο Δικαιοσύνης ήταν να αποσυμφορήσει το Δικαστήριο Αθηνών με πρόσχημα το νέο δικαστικό μέγαρο Πειραιά. Τέλος το Υπουργείο με διακιολογία μεταξύ άλλων αλλά κυρίως την διεύρυνση της αρμοδιότητας προχώρησε στην τροποποίηση της αρχικής Σύμβασης κατά 45.000.000 ΕΥΡΩ. Ωραίο επίτευγμα !!!!!!!

Στο ΔΣ που ακολούθησε των αρχικών πρωτοβουλιών του κου Προέδρου έθεσα τα εν λόγω θέματα της στελέχωσης και δέχθηκα το προσβλητικό σχόλιο ποιου είμαι εκπρόσωπος των Δικηγόρων ή των Δικαστικών Υπαλλήλων (!!!!!!!) και έθεσα τον όρο της πλήρους στελέχωσης και όχι της απλής πρόβλεψης οργανικών θέσεων για την ομαλή λειτουργία του νέου δικαστηρίου Πειραιά. Τέλος σημειώνω ότι δεν έχουν ακόμη ευρεθεί κατάλληλα κτίρια για την Περιφερειακή έδρα Καλλιθέας και Ελευσίνας, ο όγκος που



έχουμε μπροστά μας είναι μεγάλος και οι χρόνοι πιεστικοί.

ΕΡ. 2 Τα τελευταία χρόνια έχουν συντελεστεί και εξακολουθούν να συντελούνται διαρκείς αλλαγές στη νομοθεσία, τις περισσότερες φορές χωρίς να ζητείται η γνώμη των δικηγορικών συλλόγων. Εξ άλλου, επανειλημμένα διατυπώνονται απόψεις (από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον Α.Π. κλπ.), που στοχοποιούν τους δικηγόρους για τις παθογένειες της απονομής δικαιοσύνης. Πιστεύετε ότι σήμερα έχει υποβαθμιστεί ο ρόλος των δικηγόρων ως συλλειτουργών της δικαιοσύνης; Αν όχι, πού αποδίδετε τα παραπάνω φαινόμενα; Αν ναι, τι θα πρέπει να κάνουν οι δικηγορικοί σύλλογοι ώστε να αναστραφεί αυτή η κατάσταση;

Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, η Ολομέλεια των Προέδρων θα πρέπει να είχε επιβάλει την έναρξη θεσμικού διαλόγου για όλα τα μεγάλα ανοικτά θέματα και ιδιαίτερα για την Πολιτική, Ποινική και Διοικητική Δίκη προκειμένου σε σύντομο χρονικό διάστημα να υποβληθούν προτάσεις στο Υπουργείο Δικαιοσύνης που έχει και την νομοθετική πρωτοβουλία. Αυτό έπρεπε να έχει γίνει από τον Σεπτέμβριο του 2023 όταν και ο Υπουργός Δικαιοσύνης ανακοίνωσε στην Ολομέλεια της Χίου ότι προτίθεται να φέρει αλλαγές στους Ποινικούς Κώδικες. Όσο δεν συμμετέχουμε ενεργά, δεν παρεμβαίνουμε με τους κατάλληλους εκπροσώπους στις νομοθετικές πρωτοβουλίες τόσο θα υποβαθμίζεται το κύρος μας και θα τρέχουμε πίσω από τις εξελίξεις. Επίσης πρέπει να επιβάλουμε την σύσταση Νομοπαρασκευαστικών Επιτροπών με ευρεία συμμετοχή Δικηγόρων διότι οι ομάδες εργασίας που αρέσουν στην τωρινή ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης συνήθως δεν έχουν ευρεία και ολιστική αντίληψη των πραγμάτων διότι πλειοψηφούν οι Δικαστικοί Λειτουργοί. Το κύρος μας αποκαθίσταται με ορθές παρεμβάσεις σε σημαντικά κοινωνικά ζητήματα και την απεμπλοκή μας από τις ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ.ΕΣΤΙ-

ΑΖΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ,ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ και ΔΕΝ κρεμάμε ΚΟΜΜΑΤΙΚΕΣ ΕΤΙΚΕΤΕΣ.

Ρυθμίσεις όπως η παράδοση κινητών στην Ανάκριση ή από την δική μας πλευρά φαινόμενα τηλεδικών, μας υποβαθμίζουν από τον ρόλο του συλλειτουργού και τραυματίζουν την εικόνα μας στην κοινωνία και πρέπει να εκλείψουν. Η συμμετοχή εκπροσώπων μας στις κρίσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου μπορεί να βοηθήσει προς την κατεύθυνση αυτή. Η ορθή, άμεση, διαφανής και χωρίς διακρίσεις ή εξαιρέσεις λειτουργία των Πειθαρχικών Συμβουλίων, μας ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΕΙ. Τέλος προτάσεις όπως η διεξαγωγή εξετάσεων ασκουμένων από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και οι εξετάσεις για την προαγωγή στον ΑΠ πρέπει να απορριφθούν διότι εν τοις πράγμασι αμφισβητούν το κύρος μας. ΝΑΙ στην δια βίου μάθηση και επιμόρφωση, ΟΧΙ στις αναχρονιστικές εξετάσεις.

ΕΡ. 3 Πρόσφατα ξεκίνησαν να λειτουργούν στην Ελλάδα ιδιωτικές νομικές σχολές. Θεωρείτε ότι είναι ορθή η θέσπιση ιδιωτικής νομικής παιδείας στη Χώρα μας; Τι συνέπειες πιστεύετε πως θα έχει (εάν έχει) η αύξηση των σπουδαστών της νομικής επιστήμης και η κατ'επέκταση αθρόα είσοδος νέων δικηγόρων στον επαγγελματικό στίβο για το δικηγορικό σώμα και τι μέτρα θα πρέπει (εάν πρέπει) να ληφθούν;

Το δεδομένο της ερώτησης είναι λανθασμένο διότι δεν πρόκειται να λειτουργήσουν οι ιδιωτικές νομικές σχολές τουλάχιστον για αυτήν την Ακαδημαϊκή χρονιά λόγω απόρριψης των προγραμμάτων σπουδών που υπέβαλαν. Η θέση μου πάντως είναι η ίδια με το παλαιότερο ενδεχόμενο της ίδρυσης 4 ης Νομικής Σχολής στην Πάτρα δηλαδή ότι δεν χρειάζονται επιπλέον Νομικές Σχολές αφού είτε από δημόσια είτε από ιδιωτικά ΑΕΙ θα εξέρχονται περισσότεροι υποψήφιοι εξειδικευμένοι άνεργοι αφού η μικρή αγορά της Χώρας δεν μπορεί να απορροφήσει

άλλο επιστημονικό προσωπικό. Απαιτείται η έναρξη ΧΘΕΣ θεσμικού διαλόγου για την αντιμετώπιση του φαινομένου του υπερπληθυσμού των Νομικών και ιδιαίτερα των Δικηγόρων και είναι τώρα η αφορμή με την πιθανή μελλοντική λειτουργία των ιδιωτικών Νομικών Σχολών. Σημειώνω ότι ήδη εδώ και κάποια χρόνια εισέρχονται στο Δικηγορικό Επάγγελμα απόφοιτοι Ιδιωτικών Πανεπιστημίων της Κύπρου που έχουν εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών από το Ελληνικό Υπουργείο Παιδείας και εξ' αυτού του λόγου δεν υποχρεούνται σε εξετάσεις ενώπιον της Επιτροπής Επάρκειας όπως απόφοιτοι άλλων Νομικών Σχολών του εξωτερικού (εδώ μοιάζουν με του απόφοιτους των Ιδιωτικών Νομικών Σχολών που θα λειτουργήσουν στην χώρα) και ως εκ τούτου το πρόβλημα της εισόδου στο επάγγελμα και από αυτή την πλευρά, πρέπει επίσης να μας προβληματίσει.

ΕΡ. 4 Είναι πανθομολογούμενο ότι οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες μεταβάλλονται διαρκώς, με συνέπεια και η άσκηση της δικηγορίας να διευρύνεται με την εισαγωγή νέων θεσμών (διαμεσολάβηση, συμβουλευτική δικηγορία κλπ.). Η τεχνητή νοημοσύνη ήδη προτείνεται από ορισμένους ως ένα σημαντικό καθημερινό βοήθημα του δικηγόρου. Τι ενέργειες πιστεύετε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ και ποιες τυχόν αλλαγές θα πρέπει να συντελεστούν, προκειμένου να προετοιμαστούν οι δικηγόροι Πειραιά για την προσαρμογή στις νέες αυτές εξελίξεις;

Απάντηση: Η συμβουλευτική δικηγορία αποτελεί ένα πολύ μεγάλο τμήμα της σύγχρονης δικηγορίας εδώ και πολλά χρόνια και οι Σύλλογοι έχουν αργήσει να ασχοληθούν με αυτόν τον τομέα και οι εργαζόμενοι εκεί Συνάδελφοι μας ,μοιάζουν ξεχασμένοι. Το ενδιαφέρον μας πρέπει να επικεντρωθεί και εκεί για να επιλυθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Συνάδελφοι μας και να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας τους.

Ο ΔΣΠ έχει αργήσει να εισηγηθεί τις απαραίτητες αλλαγές στον νόμο της Διαμεσολάβησης για να μην δημιουργούνται ζητήματα στο παραδεκτό των συζητούμενων Αγωγών και συνακόλουθες καθυστερήσεις με απορρίψεις αυτών, πρέπει να διοργανωθεί εκδήλωση-συνέδριο για την αξιολόγηση της έως τώρα λειτουργίας του θεσμού. Οφείλουμε να προωθήσουμε και τους υπόλοιπους τρόπους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και στο πλαίσιο αυτό έχω προτείνει την μεταφορά της διαδικασίας των Μικροδιαφορών σε γρήγορες και χαμηλού κόστους Διαιτησίες στους Δικηγορικούς Συλλόγους, με Δικηγόρο Διαιτητή και παριστάμενους Δικηγόρους των αντίδικων πλευρών. Επίσης θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να υπάγονται και σε διαμεσολάβηση.

Επιβάλλεται επιμόρφωση, εκδηλώσεις και συνέργειες με θεσμικούς φορείς (Επιμελητήρια κλπ) και την Γενική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών καθώς και όποιον άλλον φορέα δύναται να συμβάλει τόσο στην προσαρμογή των Συναδέλφων στις νέες συνθήκες όσο και στην δημιουργία νέας ύλης με σύγχρονη και μοντέρνα επίλυση των διαφορών.

ΕΡ. 5 Κατά την απερχόμενη τετραετία οι δικηγόροι αρκετές φορές απείχαμε των καθηκόντων μας για τη διεκδίκηση των αιτημάτων του κλάδου. Πιστεύετε ότι η αποχή είναι ο καταλληλότερος τρόπος διεκδίκησης και άσκησης πίεσης ή μήπως υπάρχουν και άλλοι, ενδεχομένως αποτελεσματικότεροι τρόποι για την επίτευξη των επιδιώξεων του δικηγορικού σώματος;

Έχω πολλές φορές πει και γράψει ότι η αποχή είναι το μόνο πιεστικό μέτρο αντίδρασης που διαθέτουμε και θα πρέπει να χρησιμοποιείται με φειδώ και σύνεση για να μην αποδυναμώνεται ,καθίσταται ατελέσφορο και μας οδηγεί μόνο σε οικονομική αιμορραγία. Επίσης θα πρέπει να εξασφαλίζουμε όποτε επιλέγουμε αυτό το μετρώ να εφαρμόζεται όχι μόνο στην δικαστηριακή δικηγορία αλλά και σε όσους εργάζονται



στην συμβουλευτική για να υπάρχει μεγαλύτερη πίεση για τις διεκδικήσεις μας. Αντιλαμβάνομαι τις δυσκολίες εφαρμογής του μέτρου στους χώρους της Συμβουλευτικής και ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα αλλά πρέπει να προσπαθήσουμε και ο ΔΣΠ να λαμβάνει σχετικές πρωτοβουλίες σε ημέρες αποχής.

Έκτος από την νομική/δικαστηριακή προσβολή των όποιων μέτρων μας θίγουν και απαιτούν την αντίδραση μας, οφείλουμε με Δελτία Τύπου, καταχωρήσεις σε ημερήσιες και Κυριακάτικες εφημερίδες και παρουσιάσεις στην τηλεόραση να γνωστοποιούμε τις θέσεις μας για να δημιουργούνται Συμμαχίες με άλλους κοινωνικούς εταίρους αλλά και την κοινωνία εν γένει.

Η Ολομέλεια που θα προκύψει από τις εκλογές θα πρέπει να αναζητήσει ύστερα από διάλογο και άλλο πρόσφορο και λυσιτελές μέτρο αντίδρασης διότι έχουμε αργήσει να ασχοληθούμε με το θέμα. Ο αποκλεισμός των δικαστικών μεγάρων και η μη απόδοση ΦΠΑ από τον Δικηγορικό Σύλλογο είναι ένας ακραίος τρόπος αντίδρασης που ενέχει ποινικούς κινδύνους και επομένως χρειάζεται προσοχή η τυχόν πρόταση αλλά και υιοθέτηση τους.

ΕΡ. 6 Είστε ικανοποιημένος/η από τη συμμετοχή των δικηγόρων Πειραιά στις εν γένει δραστηριότητες του ΔΣΠ (συμμετοχή στις συνελεύσεις, στις επιτροπές, στις εκδηλώσεις κλπ.); Αν όχι, πώς προτείνετε ότι πρέπει να διευρυνθεί η συμμετοχή αυτή;

Γενικά είμαι ικανοποιημένος από την συμμετοχή των Συναδέλφων στις επιστημονικές εκδηλώσεις του ΔΣΠ οι οποίες μεταδίδονται και διαδικτυακά (μετά και από δικά μου αιτήματα) για να διευκολύνονται όλοι να παρακολουθούν αλλά δεν πρέπει να συμπιπτουν οι εκδηλώσεις εντός της ίδιας εβδομάδας και θα πρέπει να γίνεται ένας χρονικός σχεδιασμός αλλά και προσεχτική επιλογή της θεματολογίας προκειμένου να υπάρχει ενδιαφέρον αλλά και να μην δημιουργείται κόπωση.

Κάποιες φορές δεν με ικανοποιεί η συμμετοχή στις Γενικές Συνελεύσεις όπως αυτή που καλέσαμε εντός του Οκτωβρίου 2025 για τα θέματα ΦΠΑ κλπ, θα περίμενα σαφώς μεγαλύτερη συμμετοχή αλλά αυτό πάντα σχετίζεται με την συγκυρία αλλά και τα θέματα διότι όταν καλέσαμε ΓΣ για το θέμα των αλλαγών στον ΠΚ και ΚΠΔ υπήρξε συμμετοχή, συγκροτήθηκε ΓΣ και ελήφθησαν αποφάσεις.

Η συμμετοχή των Συναδέλφων στις Επιτροπές είναι σχετικά καλή αλλά χρειάζεται πάντα εγρήγορση ώστε να εντοπίζονται όσοι και όσες ενδιαφέρονται, κινητοποιούνται και βεβαίως συμμετέχουν. Στην Επιτροπή της ΠΕΙΡΑΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ για παράδειγμα κάναμε μια ευρεία ανανέωση των συμμετεχόντων και παρατηρούμε ότι έχει προκληθεί ενδιαφέρον για συμμετοχή σε αυτήν και παράχθηκε σημαντικό έργο. Διοργανώσαμε για πρώτη φορά εντός της ίδιας θητείας του ΔΣ δύο εκδηλώσεις, μια εκδήλωση με την Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων και μια δεύτερη για τα 45 χρόνια από την πρώτη έκδοση του περιοδικού που είχαν και οι δύο σημαντική απήχηση. Έχω την εντύπωση ότι και η συμμετοχή στην Δικηγορική Επικαιρότητα είναι ικανοποιητική, η ομάδα ΔΡΟΜΕΩΝ που πρόσφατα δημιουργήθηκε με πρόταση μου ύστερα από αίτημα Συναδέλφων έχει μεγάλη συμμετοχή.

Θα ήθελα η επιστημονική επιτροπή του Συλλόγου να κινητοποιείται περισσότερο και συχνότερα διότι το επιστημονικό προσωπικό του Συλλόγου μας είναι αξιολογότερο, διεθνώς αναγνωρισμένο και μπορεί να είναι πολύτιμο εργαλείο σε κάθε νομικό και μη θέμα που ο ΔΣΠ καλείται να εκφράσει άποψη.

Πάντοτε με απασχολεί η περαιτέρω στελέχωση όλων των Επιτροπών μας ώστε να παράγεται έργο αλλά και να υπάρχει κίνητρο γι όλους και περισσότερους Συναδέλφους και ιδιαίτερα νεότερους να συμμετέχουν στις δραστηριότητες του Συλλόγου.

ΕΡ. 7 Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα λειτουργία του ΔΣΠ και των υπηρεσιών που αυτός



παρέχει προς τα μέλη του; Τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε ή θα πρέπει να αλλάξει/βελτιωθεί;

Η Λειτουργία των υπηρεσιών του Συλλόγου είναι καλή και αυτό οφείλεται στην ποιότητα των υπαλλήλων μας και την εμπειρία τους, στον εμπλουτισμό τους με νέους/ες σύμφωνα με τις σύγχρονες απαιτήσεις, στην ψηφιοποίηση των υπηρεσιών μας αλλά και στην συνεχή κινητοποίηση όλων όσων συμμετέχουν στην Διοίκηση του Συλλόγου για την βελτίωση των υπηρεσιών μας. Στο πρόγραμμα μας για την νέα θητεία θα αναφερθούμε σε μέτρα και λύσεις που μπορούν να βελτιώσουν ακόμη περισσότερο την παροχή υπηρεσιών του ΔΣΠ προς τους Συναδέλφους

ΕΡ. 8 Μεγάλος αριθμός νέων δικηγόρων απασχολούνται ως «συνεργάτες», στην πραγματικότητα όμως ως οιονεί μισθωτοί, σε δικηγορικά γραφεία. Θεωρείτε ικανοποιητικές τις συνθήκες απασχόλησης των νέων αυτών δικηγόρων; Αν όχι τι προτείνετε ότι θα πρέπει να αλλάξει στην μέχρι σήμερα υφιστάμενη κατάσταση;

Εργάζομαι ως Δικηγόρος από τον Νοέμβριο του 1995 και ξεκίνησα την επαγγελματική μου πορεία σε μεγάλο Ελληνικό Δικηγορικό Γραφείο που εξελίχθηκε σε μεγάλη Ελληνική Δικηγορική Εταιρεία και αργότερα από το 2006 έως το 2008 σε διεθνή Δικηγορική Εταιρεία. Στα 13 αυτά χρόνια αφού από το 2008 έως σήμερα δραστηριοποιούμαι στο δικηγορικό γραφείο που ίδρυσα, υπήρξα έμμισθος συνεργάτης και γνωρίζω από προσωπική εμπειρία τα θέματα που απασχολούν έναν Συνάδελφο μας που απασχολείται σε μεγάλο γραφείο ή Δικηγορική εταιρεία, Ελληνική ή Διεθνή. Πάντοτε είμαι δίπλα στους έμμισθους Συναδέλφους και αφουγκράζομαι τις εργασιακές συνθήκες οι οποίες αλλού είναι ικανοποιητικές και αλλού εμφανίζουν διάφορα θέ-

ματα σχετικά με τις αμοιβές, τα ωράρια και την αντιμετώπιση των Συναδέλφων από την εκάστοτε διοίκηση. Μέλημα μου είναι να συνεργασθώ, συνεργασθούμε με όλους τους εμπλεκόμενους (Ένωση Δικηγορικών Εταιρειών κλπ) ώστε να βελτιώνονται διαρκώς οι συνθήκες εργασίας των Δικηγόρων και να αποφεύγονται φαινόμενα εργασιακής γαλέρας που δεν αρμόζουν σε κανέναν και πολύ περισσότερο σε επιστήμονες Δικηγόρους. Όπου και όταν απαιτείται ο ΔΣΠ οφείλει να παρεμβαίνει. Το ίδιο ενδιαφέρον έχω και για τους Συναδέλφους μας που εργάζονται ως εσωτερικοί Δικηγόροι σε Εμπορικές ή Ναυτιλιακές Εταιρείες διότι και σε αυτούς τους χώρους εμφανίζονται προβλήματα που χρήζουν της άμεσης προσοχής του ΔΣΠ.

Έχοντας την εμπειρία του έμμισθου Συνεργάτη, Συνέταιρου και εργοδότη στο δικό μου Δικηγορικό Γραφείο, χωρίς ιδεολογικό ή άλλη ιδεοληψία σχετικά με τους εργοδότες ή εργαζομένους στοιχεία που εξόσων γνωρίζω δεν διαθέτουν οι ανθυποψήφιοι μου, έχω την δυνατότητα να εξεύρω τις απαιτούμενες λύσεις.

ΕΡ. 9 Ποια πιστεύετε ότι είναι (επιγραμματικά) τα τρία πιο σημαντικά ζητήματα που σήμερα απασχολούν το δικηγορικό σώμα; Ποιο είναι το πρώτο ζήτημα με το οποίο εσείς θα ασχοληθείτε, εφόσον εκλεγείτε Πρόεδρος του Δ.Σ.Π.;

- 1) Αντιμετώπιση και βελτίωση των οικονομικών ζητημάτων (ΦΠΑ, τεκμήρια, αύξηση ύλης, επικαιροποίηση γραματίων)
- 2) Βελτίωση των παροχών προς τα μέλη μας και αντιμετώπιση θεμάτων καθημερινότητας (εκπαίδευση, πιστοποίηση, έλεγχος συμπεριφορών δικαστών κλπ, αναβάθμιση κύρους)
- 3) Αντιμετώπιση των δυσμενών συνεπειών του νέου Δικαστικού Χάρτη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Υποψ. Πρόεδρος ΔΣΠ

Επικεφαλής Συνδυασμού

"Αγωνιστική Συσπείρωση Δικηγόρων"



ΕΡ. 1 Τον Σεπτέμβριο 2026 αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή η επέκταση της τοπικής αρμοδιότητας των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων του Πειραιά, που έχει προβλεφθεί με τον νέο δικαστικό χάρτη. Πιστεύετε ότι οι υπηρεσίες των δικαστηρίων θα είναι έτοιμες να ανταπεξέλθουν στον εκ των πραγμάτων πολύ μεγαλύτερο από τον σημερινό φόρτο εργασίας; Τι θεωρείτε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ ώστε να υπάρξει ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση στη νέα αυτή κατάσταση;

Όλοι ξέρουν ότι η σημερινή κατάσταση στα δικαστήρια του Πειραιά, όπως και συνολικά, είναι ήδη πολύ δύσκολη, με έντονο το πρόβλημα της υποστελέχωσης και των απαράδεκτων υποδομών, που εντείνεται όσο προχωρά η υλοποίηση του συνόλου των μέτρων του Δικαστικού Χάρτη.

Βέβαια, οι συνθήκες αυτές δεν οφείλονται μόνο στον Δικαστικό Χάρτη, αλλά στις συνολικές αναδιαρθρώσεις στη δικαιοσύνη, που έχουν προωθήσει όλες οι κυβερνήσεις στη βάση των κατευθύνσεων της Ε.Ε.

Ως Αγωνιστική Συσπείρωση Δικηγόρων (ΑΣΔ) λέμε καθαρά: Πρόκειται για αντιδραστικές, "εφ' όλης της ύλης" αλλαγές που καθιστούν τη δικαιοσύνη ολοένα πιο "φιλική" και ταχεία για το κεφάλαιο και τα επενδυτικά projects, ολοένα πιο "εχθρική", δυσπρόσιτη και ακριβή για τον

εργαζόμενο λαό, βέβαια πιο ασφυκτική για τη μεγάλη πλειοψηφία των δικηγόρων, αυτοαπασχολούμενων και μισθωτών, συνολικά των εργαζομένων στο χώρο.

Μόνο η ΑΣΔ αντιπαλεύει αυτές τις εξελίξεις. Είμαστε η μόνη δύναμη που εξαρχής αντιπάλειψε χωρίς αστερίσκους τον Δικαστικό Χάρτη, φωτίζοντας τα προβλήματα που γεννά για τους εργαζόμενους του χώρου και ευρύτερα τον λαό. Δεν παραιτούμαστε από τη διεκδίκηση, η οργάνωση και η λειτουργία των δικαστηρίων να υπηρετεί τις σύγχρονες ανάγκες των εργαζομένων, κάτι που βέβαια δεν συμβαίνει αυτή τη στιγμή.

Γι' αυτό στηρίξαμε τη δυναμική διαμαρτυρία του Συλλόγου Δικαστικών Υπαλλήλων Αθήνας, του Σωματίου Μισθωτών Δικηγόρων και της Πρωτοβουλίας για την ίδρυση Συλλόγου αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων ενάντια στην κυβερνητική "φιέστα" στο Περιφερειακό Πρωτοδικείο Περιστερίου, με την οποία η κυβέρνηση συνέχισε την προσπάθεια "κόβοντας κορδέλες" να παρουσιάσει μια "μαγική" εικόνα, κρύβοντας όσα αντιμετωπίζουμε καθημερινά.

Διαχρονικά απαιτούμε και επιμένουμε : Άμεσα χρειάζεται να δοθεί λύση, με ευθύνη του κράτους, για κτίριο σύγχρονο και δημόσιο που θα στεγάζει τις δικαστικές υπηρεσίες στον Πειραιά. Άμεσα, γιατί τα υπάρχοντα κτίρια, ειδικά της Σκουζέ, είναι εντελώς ακατάλληλα, με πολούς κινδύνους για την ασφάλεια όλων. Στην πε-



ρίπτωση του νέου Δικαστικού Μεγάρου, ήμαστε η μόνη δύναμη που καταγγείλαμε μέσα και έξω από το ΔΣ του ΔΣΠ, όχι μόνο την εμπλοκή ιδιώτη, αλλά και πρόσφατα την υπέρογκη αύξηση ενός ήδη τεράστιου κόστους, την περαιτέρω καθυστέρηση της παράδοσης του, ενώ οι υπόλοιπες δυνάμεις εξέφρασαν στην καλύτερη περίπτωση “επιφυλάξεις νομιμότητας”.

Άμεσα επίσης χρειάζονται μαζικές προσλήψεις υπαλλήλων, μόνιμου προσωπικού, με πλήρη δικαιώματα, κόντρα και στις διάφορες “συζητήσεις” για αύξηση του ωραρίου τους, μέτρων περαιτέρω εντατικοποίησης της εργασίας όλων μας. Για όλα αυτά ήμαστε, είμαστε και θα είμαστε στην πρώτη γραμμή.

ΕΡ. 2 Τα τελευταία χρόνια έχουν συντελεστεί και εξακολουθούν να συντελούνται διαρκείς αλλαγές στη νομοθεσία, τις περισσότερες φορές χωρίς να ζητείται η γνώμη των δικηγορικών συλλόγων. Εξ άλλου, επανειλημμένα διατυπώνονται απόψεις (από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον Α.Π. κλπ.), που στοχοποιούν τους δικηγόρους για τις παθογένειες της απονομής δικαιοσύνης. Πιστεύετε ότι σήμερα έχει υποβαθμιστεί ο ρόλος των δικηγόρων ως συλλειτουργών της δικαιοσύνης; Αν όχι, πού αποδίδετε τα παραπάνω φαινόμενα; Αν ναι, τι θα πρέπει να κάνουν οι δικηγορικοί σύλλογοι ώστε να αναστραφεί αυτή η κατάσταση;

Η αλήθεια είναι ότι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι ήταν και παραμένουν παραστάτες - νομικοί σύμβουλοι των κυβερνήσεων και των κρατικών αρχών. Αυτό γίνεται καθαρό από τη στάση τους σε όλες τις αντιδραστικές αλλαγές στη δικαιοσύνη τα τελευταία χρόνια – στάση όχι απλώς αποδοχής και υλοποίησης αλλά και ενεργητικής συμβολής στην αντιλαϊκή επίθεση που δεχόμαστε. Παράδειγμα ο Δικαστικός Χάρτης, που ο ίδιος ο κ. Φλωρίδης παραδέχτηκε πως από κοινού συνέταξαν με τον κ. Βερβεσό. Ή βέβαια το φορολογικό, όπου πρόεδροι Αθήνας και Πειραιά κατέβασαν γρήγορα τα πανό και επιδόθηκαν σε παρατηρήσεις για “μικροβελτιώσεις”, στις γνω-

στές συζητήσεις πίσω από κλειστές πόρτες.

Όσο για την στοχοποίηση των δικηγόρων από την κυβέρνηση, άλλες κρατικές αρχές, αυτή δεν πρέπει να εκπλήσσει. Είναι πάγια τακτική, για την προώθηση της αντιλαϊκής πολιτικής, οι κυβερνήσεις να επιρρίπτουν ευθύνες στους ίδιους τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα, σε μια προσπάθεια νομιμοποίησης στις συνειδήσεις αντιλαϊκών μέτρων, με την ενεργοποίηση και του «κοινωνικού αυτοματισμού». Αυτό είδαμε και στο φορολογικό, με την κυβέρνηση να κατηγορεί επί της ουσίας σχεδόν όλους μας για φοροδιαφυγή!

Σε όλα αυτά που ζούμε, όμως, ο «ρόλος» των δικηγόρων δεν είναι ενιαίος: Αντικειμενικά, απ' τη μια πλευρά στέκονται οι μεγάλες δικηγορικές εταιρίες του ετήσιου τζίρου 1 δις και άνω, οι μόνες επί της ουσίας κερδισμένες από τον Δικαστικό Χάρτη, τη “νέα” δικηγορική ύλη, το φορολογικό και όλες τις αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις, και από την άλλη είναι η πλειοψηφία των δικηγόρων που παλεύει για να ζήσει, οι αυτοαπασχολούμενοι με τα χαμηλότερα εισοδήματα και οι μισθωτοί δικηγόροι.

Εμείς λέμε ότι ο ρόλος αυτής, της μεγάλης πλειοψηφίας των δικηγόρων είναι που πραγματικά πρέπει να ενισχυθεί, στον αγώνα για να παρέμβουμε αποφασιστικά στις εξελίξεις, να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας και μαζί με τους υπόλοιπους εργαζόμενους να αποκρούσουμε την επίθεση σε βάρος μας, να διεκδικήσουμε όλα όσα έχουμε ανάγκη.

ΕΡ. 3 Πρόσφατα ξεκίνησαν να λειτουργούν στην Ελλάδα ιδιωτικές νομικές σχολές. Θεωρείτε ότι είναι ορθή η θέσπιση ιδιωτικής νομικής παιδείας στη Χώρα μας; Τι συνέπειες πιστεύετε πως θα έχει (εάν έχει) η αύξηση των σπουδών της νομικής επιστήμης και η κατ'επέκταση αθρόα είσοδος νέων δικηγόρων στον επαγγελματικό στίβο για το δικηγορικό σώμα και τι μέτρα θα πρέπει (εάν πρέπει) να ληφθούν;

Οι εξελίξεις με τις ιδιωτικές σχολές είναι απα-



ράδεκτες. Πέραν της συζήτησης για το επίπεδο του προγράμματος σπουδών, το κύριο είναι η σαφής στόχευση για διαμόρφωση αποφοίτων και δικηγόρων “πολλών ταχυτήτων” και “δεξιοτήτων”, διαφοροποιημένων επαγγελματικών δικαιωμάτων (paralegals κλπ), που προωθείται μαζί με νέους, μαζικούς φραγμούς στην άσκηση του επαγγέλματος (διαδικασίες για απόκτηση άδειας, για τις προαγωγές κλπ).

Αυτές οι εξελίξεις και πάλι ευνοούν μόνο τις μεγάλες εταιρείες και τα μεγαλογραφεία, για να εξασφαλίσουν ακόμη πιο φτηνό και ευέλικτο επιστημονικό προσωπικό, να εντείνουν την εκμετάλλευση μισθωτών δικηγόρων/νομικών, να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο στον ανταγωνισμό με τους αυτοαπασχολούμενους, που συναντούν μόνο εμπόδια στη μάχη για να σταθούν στο επάγγελμα.

Αυτές είναι όμως οι κατευθύνσεις της ΕΕ, για την ανώτατη εκπαίδευση και συνολικά την εξυπηρέτηση των αναγκών της “αγοράς”. Σε αυτό το έδαφος ήδη σήμερα η κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτοι νομικών σχολών είναι απαράδεκτη, με τον αναχρονιστικό θεσμό της άσκησης, τη “φτηνή” κι ευέλικτη εργασία, που καλύπτει ως και κενά στον κρατικό μηχανισμό.

Για εμάς σήμερα το σύγχρονο, απολύτως επιβεβλημένο και αναγκαίο είναι να καταργηθεί η άσκηση, να αντικατασταθεί με ένα πραγματικά αναβαθμισμένο πρόγραμμα σπουδών που θα συνδέει την θεωρητική γνώση με την πρακτική εφαρμογή της.

Για τις επικίνδυνες αλλαγές που δρομολογούνται σε βάρος των επαγγελματικών δικαιωμάτων μας έχουν μεγάλες ευθύνες όσοι, ενώ εκφράζουν τάχα διαφωνίες, εδώ και χρόνια «στρώνουν» το έδαφος για νέα μέτρα, στη βάση του «υπερπληθυσμού» των δικηγόρων, στηρίζοντας και την αυστηροποίηση του καθεστώτος της άσκησης. Είναι μονόδρομος άμεσα να οργανωθεί ο αγώνας, για να σταματήσουμε οποιαδήποτε σκέψη για νέο γύρο επίθεσης στα δικαιώματά μας. Αυτό εγγυάται μόνο η Αγωνιστική Συσπείρωση Δικηγόρων, το ψηφοδέλτιο

της μάχης στον ΔΣΠ και σε όλη την Ελλάδα.

ΕΡ. 4 Είναι πανθομολογούμενο ότι οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες μεταβάλλονται διαρκώς, με συνέπεια και η άσκηση της δικηγορίας να διευρύνεται με την εισαγωγή νέων θεσμών (διαμεσολάβηση, συμβουλευτική δικηγορία κλπ.). Η τεχνητή νοημοσύνη ήδη προτείνεται από ορισμένους ως ένα σημαντικό καθημερινό βοήθημα του δικηγόρου. Τι ενέργειες πιστεύετε πως θα πρέπει να κάνει ο ΔΣΠ και ποιες τυχόν αλλαγές θα πρέπει να συντελεστούν, προκειμένου να προετοιμαστούν οι δικηγόροι Πειραιά για την προσαρμογή στις νέες αυτές εξελίξεις;

Οι συνθήκες στις οποίες ζούμε και δουλεύουμε δεν μεταβάλλονται από μόνες τους, σαν “φυσικό φαινόμενο”. Στο έδαφος της κυριαρχίας της αγοράς, η πολιτική των κυβερνήσεων στη βάση και των “ευρωπαϊκών προτύπων” ενισχύει τη συγκέντρωση της ύλης, με γιγάντωση των μεγάλων δικηγορικών εταιρειών, συμπίεση των αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων και ένταση της εκμετάλλευσης των μισθωτών. Αυτή είναι η κατεύθυνση, το «βέλος» όλων των εξελίξεων, στη βάση και εκθέσεων της ΕΕ, που αναφέρουν ως «πρόβλημα που πρέπει να λυθεί» τη μικρο-αυταπασχόληση στην χώρα μας.

Αυτή την κατεύθυνση σε βάρος της πλειοψηφίας των δικηγόρων προωθεί το νέο φορολογικό, άλλα μέτρα όπως “ιδιωτικοποίησης” της δικαιοσύνης (διαμεσολάβηση – διαιτησία κ.α). Είναι οι μεγάλες δικηγορικές εταιρείες που έχουν την υποδομή, το προσωπικό και τα μέσα για να συγκεντρώσουν τον κύριο όγκο όλων των υποθέσεων.

Το ίδιο ισχύει με τον τρόπο εισαγωγής της ΤΝ. Δεν μπορούν να έχουν όλοι την ίδια πρόσβαση σε προηγμένα συστήματα, ούτε να απασχολούν πολυπληθές προσωπικό που με τη χρήση νέων μέσων θα διεκπεραιώνει περισσότερες υποθέσεις και ζητήματα στον ίδιο χρόνο, με εντατικοποίηση της εργασίας του.

Καλούμε όλους τους συναδέλφους που δυσκολεύονται με τους όρους που διαμορφώνονται στο επάγγελμα, δηλ. την πλειοψηφία, να μη μείνουν «θεατές» ενός καταιγισμού εξελίξεων σε βάρος μας, αναμένοντας ξανά πως κάποιος “ικανός”, επίδοξος “σωτήρας” θα μπορέσει να διαχειριστεί την κατάσταση υπέρ μας. Όλοι εμείς έχουμε τη δύναμη να διεκδικήσουμε σήμερα μέτρα όπως την κατάργηση του φορολογικού Ν.5073/2023, μείωση ασφαλιστικών εισφορών, διαγραφή χρεών για τους οικονομικά πιο αδύναμους.. Να πάρουμε θέση ενάντια και στην «άρον-άρον» εισαγωγή της ΤΝ σε βάρος των όρων δουλειάς μας, σε βάρος θεμελιωδών δικαιωμάτων, δικονομικών και άλλων αρχών.

Καλούμε όλους τους συναδέλφους να γνωρίσουν και να στηρίξουν το πλαίσιο αγώνα της ΑΣΔ, που «απαντά» σε όλες τις άμεσες ανάγκες της πλειοψηφίας και είναι στο χέρι όλων μας να γίνει οργανωμένη διεκδίκηση!

ΕΡ. 5 Κατά την απερχόμενη τετραετία οι δικηγόροι αρκετές φορές απείχαμε των καθηκόντων μας για τη διεκδίκηση των αιτημάτων του κλάδου. Πιστεύετε ότι η αποχή είναι ο καταλληλότερος τρόπος διεκδίκησης και άσκησης πίεσης ή μήπως υπάρχουν και άλλοι, ενδεχομένως αποτελεσματικότεροι τρόποι για την επίτευξη των επιδιώξεων του δικηγορικού σώματος;

Σήμερα, που η επίθεση σε βάρος της πλειοψηφίας των δικηγόρων είναι πραγματικά ολομέτωπη, αναποτελεσματικό είναι το συντεχνιακό, η προσπάθεια και κίβδηλη ελπίδα να εξαιρεθούμε ως κλάδος από την αντιλαϊκή λαίλαπα.

Η αποχή, η απεργία, είναι σημαντικό όπλο στα χέρια μας, όταν με αυτή θέτουμε στο προσκήνιο ανυποχώρητα τις πραγματικές ανάγκες μας, αντί να καταλήγει σε «παζάρια» για το πόσα θα χάσουμε. Είναι σημαντικό όπλο, όταν μάς συνενώνει με τους υπόλοιπους εργαζόμενους στον χώρο της δικαιοσύνης, με τους άλλους μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους επιστήμονες (μηχανικούς, λογιστές – οικονομο-

λόγους κλπ), με όλους τους εργαζόμενους που πλήττονται, οργανώνονται, αγωνίζονται.

Επομένως το πρόβλημα βρίσκεται στις ηγεσίες των Δικηγορικών Συλλόγων και της Ολομέλειας, που αξιοποιούν μορφές πάλης ως «πυροτεχνήματα» ενώ γενικά στηρίζουν την επίθεση εναντίον μας, «συνομιλούν» με τις κυβερνήσεις, φτάνουν να ξεπουλούν αντί πινακίου φακής τις διεκδικήσεις μας, ενταφιάζουν τις πραγματικές ανάγκες μας.

ΕΡ. 6 Είστε ικανοποιημένος/η από τη συμμετοχή των δικηγόρων Πειραιά στις εν γένει δραστηριότητες του ΔΣΠ (συμμετοχή στις συνελεύσεις, στις επιτροπές, στις εκδηλώσεις κλπ.); Αν όχι, πώς προτείνετε ότι πρέπει να διευρυνθεί η συμμετοχή αυτή;

Η συμμετοχή των συναδέλφων σε συλλογικές διαδικασίες καθορίζεται από πολλούς παράγοντες. Ένας, κομβικός, είναι η ίδια η ασφυκτική καθημερινότητα, που έχει διαμορφωθεί από το σύνολο των μέτρων των κυβερνήσεων, που καθιστά τη ζωή της πλειοψηφίας των δικηγόρων μια ατέρμονη κούρσα επιβίωσης και κάλυψης, στοιχειώδους, των αναγκών των ίδιων και των οικογενειών τους. Αυτή η επίθεση έχει την υπογραφή και των ίδιων των Δικηγορικών Συλλόγων, που στηρίζουν διαχρονικά την στρατηγική των κυβερνήσεων και της ΕΕ.

Ταυτόχρονα, οι Δ.Σ. καθίστανται ολοένα πιο «προεδροκεντρικοί», με ουσιαστική «εξαφάνιση» των μαζικών και συλλογικών διαδικασιών. Η απερχόμενη τροποποίηση του Κώδικα Δικηγόρων θα ενισχύσει αυτή την κατάσταση. Σίγουρα απαιτούνται αλλαγές στη λειτουργία των Συλλόγων όπως αυτές που προτείνει η ΑΣΔ: υποχρεωτική, δια ζώσης Γ.Σ. των μελών τουλάχιστον 2 φορές το χρόνο, εκλογές με απλή αναλογική και έμμεση ανάδειξη του προέδρου από το εκλεγμένο Δ.Σ. κ.α.

Η ουσία όμως βρίσκεται στο εξής: Η πλειοψηφία των δικηγόρων έχουμε ανάγκη από μορφές συλλογικής συσπείρωσης, οργάνωσης,



συζήτησης και δράσης που θα μπορούν να υπηρετήσουν αυτοτελώς τα δικά μας συμφέροντα. Σε αυτόν τον δρόμο ήδη έχουν γίνει σπουδαία βήματα με την ίδρυση και δράση του Σωματίου Μισθωτών Δικηγόρων στην Αττική, με τη νέα Πρωτοβουλία, ίδρυσης Συλλόγου Αυτοαπασχολούμενων Δικηγόρων. Αυτή η οργάνωση και δράση, που βάζει στο επίκεντρο τις ανάγκες των πολλών, των αυτοαπασχολούμενων με τα χαμηλά εισοδήματα και των μισθωτών δικηγόρων, μπορεί να δώσει και ήδη δίνει νέα πνοή στη συλλογική ζωή και δράση μας, «ανάσα» στους ασφυκτικούς όρους δουλειάς και ζωής μας.

ΕΡ. 7 Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα λειτουργία του ΔΣΠ και των υπηρεσιών που αυτός παρέχει προς τα μέλη του; Τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε ή θα πρέπει να αλλάξει/βελτιωθεί;

Το βασικό ζήτημα είναι ότι στους δικηγορικούς συλλόγους, υπό την ταμπέλα του “ενιαίου δικηγορικού σώματος”, στεγάζονται κάτω από κοινή «σκέπη» οι μικροί αυτοαπασχολούμενοι και μισθωτοί δικηγόροι με τις μεγάλες δικηγορικές εταιρείες, τους ιδιοκτήτες μεγαλογραφείων. Πρόκειται για εκ διαμέτρου αντίθετα συμφέροντα που δεν μπορούν να υπηρετούνται ταυτόχρονα. Εκ των πραγμάτων, οι Δ.Σ. θυσιάζουν τις ανάγκες μας για τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις των λίγων

Γι' αυτό τον λόγο στηρίζουν όλες τις αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις στον χώρο μας. Για παράδειγμα, στο φορολογικό συνέβαλαν οι δικηγορικές εταιρείες να μείνουν στο απυρόβλητο. Γι' αυτό και στον ΔΣΠ, μόνο η ΑΣΔ υπερασπίστηκε π.χ. μισθωτό δικηγόρο που απολύθηκε άδικα, ενώ η πλειοψηφία κάλυψε την εργοδότη εταιρία, αρνήθηκε τη μισθωτή σχέση εργασίας, ανέθεσε την “εξέταση” του ζητήματος σε μια επιτροπή.

Οι αυτοαπασχολούμενοι και μισθωτοί δικηγόροι έχουν πείρα: αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να αλλάξει με μια άλλη ηγεσία, με μια «καλύτερη διαχείριση», με «κανόνες» απ' τους

οποίους τάχα θα βγούμε όλοι ωφελημένοι, σαν να είμαστε «ένα σώμα» με ίδια συμφέροντα και ανάγκες, γιατί δεν υπάρχει περίπτωση το μεγάλο ψάρι να «ταΐσει» το μικρό..

Η κατάσταση αλλάζει ήδη και θα αλλάξει παίρνοντας την κατάσταση στα δικά μας χέρια, σε σύγκρουση με τον ένοχο για όλα τα βάρη και τα αδιέξοδα που βιώνουμε, σε σύγκρουση με την πολιτική ΕΕ και κυβερνήσεων, που αποδείχθηκε πως μας οδηγεί απ' το κακό στο χειρότερο.

ΕΡ. 8 Μεγάλος αριθμός νέων δικηγόρων απασχολούνται ως «συνεργάτες», στην πραγματικότητα όμως ως οιονεί μισθωτοί, σε δικηγορικά γραφεία. Θεωρείτε ικανοποιητικές τις συνθήκες απασχόλησης των νέων αυτών δικηγόρων; Αν όχι τι προτείνετε ότι θα πρέπει να αλλάξει στην μέχρι σήμερα υφιστάμενη κατάσταση;

Η ΑΣΔ είναι η μοναδική δύναμη που παίρνει καθαρή θέση, προβάλλοντας την αλήθεια που πολλοί επιμένουν να κρύβουν : και στον χώρο μας υπάρχει μισθωτή εργασία που υποκρύπτεται υπό τα «πέπλα» της «συνεργασίας» ή της «έμμισθης εντολής».

Αυτοί οι ψευδείς στην ουσία χαρακτηρισμοί και το όλο σημερινό καθεστώς, η ανυπαρξία συγκροτημένων δικαιωμάτων για τους μισθωτούς και ασκούμενους δικηγόρους συντηρούν και επιδεινώνουν τους όρους εργασίας, που είναι σήμερα, όχι απλώς «μη ικανοποιητικοί», αλλά ως απαράδεκτοι.

Εμείς διεκδικούμε άμεσα να κατοχυρωθεί και στον Κώδικα Δικηγόρων η μισθωτή δικηγορία. Υποστηρίζουμε το σύνολο των αυτονόητων αιτημάτων των ίδιων των μισθωτών και ασκούμενων συναδέλφων, όπως εκφράζονται από το Σωματείο τους: υπογραφή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, για 8ωρο, αξιοπρεπή μισθό, άδειες και επιδόματα, συνολικά την κατοχύρωση όλων των εργασιακών, ασφαλιστικών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων τους.



ΕΡ. 9 Ποια πιστεύετε ότι είναι (επιγραμματικά) τα τρία πιο σημαντικά ζητήματα που σήμερα απασχολούν το δικηγορικό σώμα; Ποιο είναι το πρώτο ζήτημα με το οποίο εσείς θα ασχοληθείτε, εφόσον εκλεγείτε Πρόεδρος του Δ.Σ.Π.;

Μακάρι, τα χρόνια που πέρασαν από το 2021 που συζητούσαμε ξανά την ίδια ερώτηση, να μην μας «ανάγκαζαν» να απαντήσουμε ξανά: τα προβλήματα που μαστίζουν τους πολλούς δικηγόρους είναι τόσα και τέτοια, που δεν ξεχωρίζει κανείς ένα ως μοναδικά επιτακτικό.

Από την καταλήστευση του εισοδήματος των αυτοαπασχολούμενων από το κράτος, ως την αγωνία της μητέρας συναδέλφου που δεν έχει πρόσβαση σε δημόσια – δωρεάν νηπιαγωγεία και σταθμούς για το παιδί της, του συναδέλφου που χρειάζεται πραγματικά δημόσιες και αναβαθμισμένες υπηρεσίες υγείας – πρόνοιας, όλα τα προβλήματα είναι πραγματικά άμεσα και επιτακτικά.

Σήμερα έχει γίνει ακόμα πιο καθαρό, ότι το ίδιο το «κράτος δικαίου» που ορισμένοι μας καλούν να υπερασπιστούμε, αυτό νομιμοποιεί μια ανηλεή επίθεση ακόμη και σε στοιχειώδη κοι-

νωνικά δικαιώματα, στο όνομα των «αντοχών της οικονομίας» και των στόχων της πολεμικής προετοιμασίας σε όλη την ΕΕ. Είναι ένα βαθιά εχθρικό για τη λαϊκή πλειοψηφία κράτος, ο αντιδραστικός ρόλος του οποίου φανερώνεται και στην ένταση της καταστολής, των παρακολουθήσεων. Στην ενίσχυση με όλα τα μέσα της κερδοφορίας των λίγων, που δε διστάζει μπροστά σε κανένα έγκλημα, ακόμα και στη γενοκτονία ολόκληρων λαών, όπως ο παλαιστινιακός.

Το σύνθημα που ο λαός μας μυριόστομα διαμόρφωσε στη μάχη για να μη συγκαλυφθεί το έγκλημα στα Τέμπη, αποτελεί «οδηγό» για όλους μας : « Ή τα κέρδη τους – ή οι ζωές μας». Στο δρόμο της ανατροπής πρέπει και μπορούμε να βαδίσουμε, η πλειοψηφία των δικηγόρων μαζί με όλο το λαό μας, ενάντια στη βαρβαρότητα του συστήματος της εκμετάλλευσης, της φτώχειας, των πολέμων.

Σε αυτόν τον αγώνα, κάθε αυτοαπασχολούμενος και μισθωτός συνάδελφος έχει τη δική του θέση. Κάθε συνάδελφος υποψήφιος με την Αγωνιστική Συσπείρωση βρίσκεται στην πρώτη του γραμμή. Γιατί πιστεύουμε βαθιά και ξέρουμε: μόνο με συλλογικό αγώνα θα τα καταφέρουμε!

11ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ



Της **Μαρίας Αλειφεροπούλου**
Δικηγόρου, LL.M.
Διαμεσολαβήτριας
Υποψήφιας Δ.Ν.

Στις 2-4 Οκτωβρίου 2025 πραγματοποιήθηκε στο Ίδρυμα Ευγενίδου το 11ο Διεθνές Συνέδριο Ναυτικού Δικαίου, με θέμα «Κίνδυνοι της Θαλάσσιας Αποστολής, υπό νέα οπτική γωνία». Κατά την έναρξη του συνεδρίου, απηύθυναν χαιρετισμούς ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Γ. Φλωρίδης, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Β. Κικίλιας και ο Πρόεδρος ΔΣΠ, Η.

Κλάππας. Οι θεματικές, τις οποίες εισηγήθηκαν επιφανείς νομικοί και δικαστές περιελάμβαναν: Τη θαλάσσια ασφάλεια, διασύνδεση & χωροταξικό σχεδιασμό, Γ. Γεραπετρίτης, Υπουργός Εξωτερικών, Καθηγητής Νομικής Σχολής Αθηνών· τις ελληνικές προτάσεις για τις σύγχρονες προκλήσεις της παγκόσμιας ναυτιλίας, Δ. Φαφαλιός, Γραμματέας ΕΕΕ, τ. Πρόεδρος Intercargo· τη



Συμβουλευτική Γνωμοδότηση 2024 του ΔΔΔΘ ως προς τις υποχρεώσεις των κρατών σχετικά με την κλιματική αλλαγή, βάσει της ΔΣΔικΘ, T. Heidar, Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας (ΔΔΔΘ)· την αποδυνάμωση της δικαιοδοσίας του κράτους σημαίας από το παράκτιο κράτος και τους κινδύνους για τη ναυτιλία, K. Khosla, Διευθύντρια Νομικών Θεμάτων ICS· την προστασία των ναυτικών από τους ποινικούς και πολεμικούς κινδύνους, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας, B. Vacotto, Επικεφαλής της Μονάδας Ναυτιλίας, ILO· την εφαρμογή των κανόνων ESG στη ναυτιλία, A. Καραγκουνίδης, Καθηγητής Νομικής Σχολής ΔΠΘ, Πρόεδρος Ινστιτούτου Αιγαίου του Δικαίου της Θάλασσας & Ναυτικού Δικαίου· την αναμόρφωση της δ.σ. Βρυξελλών 1910 για τη σύγκρουση, J. Kimbell KC, Δικηγόρος Quadrant Chambers· το εφαρμοστέο δίκαιο στις συγκρούσεις στην ανοιχτή θάλασσα, O. Cachard, Καθηγητής Πανεπιστημίου Nancy· τη δ.σ. HNSC, G. Grant, υπεύθυνη Προγράμματος HNS, IOPCF· τη δ.σ. Ναϊρόμπι, 2007, G. Piette, Καθηγητής Πανεπιστημίου Μπορντώ· τα νομικά ζητήματα για απαιτήσεις από ναυάγιο, N. Κωνσταντινίδης, Δ.Ν. Δικηγόρος Πειραιώς, Νομικός Σύμβουλος ΟΛΠ· την ποινική διάσταση του ναυαγίου, I. Ηρειώτης, Δικηγόρος Πειραιώς, Αντιπρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων· την ευθύνη του αρωγού για πλημμελή εκτέλεση της αρωγής, M. Hall, Δικηγόρος, Εταίρος Hill Dickinson, Λονδίνο & Πειραιάς· την LOF και τη ρήτρα Scorpic και τα νομικά ζητήματα σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης αρωγής· τον αντίκτυπο της ασφάλισης στα δικαιώματα γενικής αβαρίας, P. MacDonald Eggers KC, Δικηγόρος· την ασφάλιση νέων κινδύνων Ph. Delebeque, Καθηγητής Πανεπιστημίου Παρισίων Ι-Πάνθεον-Σορβόνης· το διακανονισμό της ζημίας στη θαλάσσια ασφάλι-

ση, Δ. Χριστοδούλου, Αν. Καθηγητής Νομικής Σχολής Αθηνών· την Τεχνητή Νοημοσύνη και την ασφαλιστική πρακτική, B. Soyer, Καθηγητής Πανεπιστημίου Swansea, Διευθυντής Ινστιτούτου Διεθνούς Ναυτικού και Εμπορικού Δικαίου· τις ζημίες από δυσλειτουργίες ΤΝ ή από συμβάντα επί πλοίων κινούμενων μέσω ΤΝ: αντικειμενική ευθύνη ή αρχή της γενικής αβαρίας; M. Goldby, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Queen Mary· την κάλυψη των νομοθετικών κενών στα διεθνώς ομοιόμορφα συστήματα ευθύνης αναφορικά με τα αυτόνομα πλοία, H. Ringbom, Καθηγητής Πανεπιστημίου Abo Academy – Φινλανδία· το ρόλο των συστημάτων μη στελεχωμένων Αεροσκαφών (δρόνων) στις ναυτιλιακές δραστηριότητες – νομικά ζητήματα και θέματα ασφάλισης, Γ. Λελούδας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Swansea· τους κινδύνους και τα ζητήματα ευθύνης από τη χρήση έξυπνων εμπορευματοκιβωτίων, S. Pollastrelli, Καθηγητής Πανεπιστημίου Macerata· τα ακανθώδη σημεία στην αλυσίδα ανακύκλωσης των πλοίων, Κ. Γαλάνης, Δρ.





MIT, Πρόεδρος Διεθνούς Ένωσης Ανακύκλωσης Πλοίων· την ευθύνη πλοιοκτήτη και “cash buyer” κατά την ανακύκλωση πλοίου: σκέψεις με αφορμή την έναρξη ισχύος της ΔΣ Χόνγκ Κόνγκ, Μ. Κωνσταντινίδης, Δ.Ν. Δικηγόρος· την κακόπιστη συντηρητική κατάσχεση πλοίου: διεθνής διάλογος & το ελληνικό δίκαιο μετά τον νέο ΚΙΝΔ, Γ. Σκορίνης, Δικηγόρος Πειραιώς – Αν. Γεν. Γραμματέας, ΕΕΝΔ· το Πιστοποιητικό Δικαστικής Πώλησης: νομική φύση και λειτουργία εντός της Διεθνούς Σύμβασης Πεκίνου, Γ. Θεοχαρίδης, Καθηγητής Διεθνούς Ναυτικού Πανεπιστημίου WMU, Malmö (Σουηδία)· τα ζητήματα υποδοχής της ΔΣ Πεκίνου στην ελληνική έννομη τάξη, Α. Φερεσίδης, Εφέτης Αθηνών, LL.M, Μ.Δ.Ε. Νομικής Ε.Κ.Π.Α., Ε. Σπυροπούλου, Πρωτοδίκης, LL.M, Μέλος Συμβουλίου Διοίκησης Πρωτ/κείου Πειραιά· τις συμβατικές ρήτρες, ευθύνη και άσκηση αξιώσεων που απορρέουν από το καθεστώς απανθρακοποίησης στη ναυτιλία, Λ.Ι. Αθανασίου, Καθηγήτρια Νομικής Σχολής Αθηνών· τις διεθνείς και ενωσιακές ρυθμίσεις για τα ανανεώσιμα καύσιμα στη ναυτιλία, J. Korakakis, Τεχνικός Διευθυντής Bureau Veritas·

τις Ενωσιακές νομοθετικές πρωτοβουλίες για την Τεχνητή Νοημοσύνη: Ποια η σημασία της διακυβέρνησης δεδομένων και τεχνολογίας για τη ναυτιλία; Η. Jessen, Καθηγητής Διεθνούς Ναυτικού Πανεπιστημίου WMU, Malmö (Σουηδία).

Των συνεδριάσεων προέδρευσαν: η Αξιότιμη Καθηγήτρια Νομικής Σχολής Αθηνών, Λ.Ι. Αθανασίου, Δικηγόρος Πειραιώς, Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής· ο Αντιναύαρχος· Α΄ Υπαρχηγός Λιμενικού Σώματος ΕΛ.ΑΚΤ., Χρ. Κοντορούχας· ο Γενικός Γραμματέας Πρωθυπουργού, Επικ. Καθηγητής ΔΠΘ, Στ. Κουτνάτζης· ο Δικηγόρος & Πρόεδρος ΕΕΝΔ, Ι. Μαρκιανός· η Καθηγήτρια Ναυτικού και Αεροπορικού Δικαίου, F. Pellegrino, Πανεπιστήμιο Messina· ο Καθηγητής ΔΠΘ, Χρ. Μαστροκώστας· ο Δικηγόρος Πειραιά & Αντιπρόεδρος ΕΕΝΔ, Ν. Γερασίμου· η Επικεφαλής (αν.) Τμήματος Εμπορικής Εφοδιαστικής UNCTAD Καθηγήτρια, R. Asariotis· η Αντιπρόεδρος ΑΠ, Χ. Πλατιά· ο πλοιοκτήτης και μέλος ναυτιλιακών επιτροπών, Χ. Φαφαλιός.

Το συνέδριο παρακολούθησαν Δικαστές, Δικηγόροι, φοιτητές και στελέχη ναυτιλιακών επιχειρήσεων.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Δημήτρη Σταθακόπουλου «Συμβολές στην Οντολογική Κοινωνιολογική Σκέψη»

εκδ. 24γράμματα, Ιούλιος 2025

Το βιβλίο του Δημήτρη Σταθακόπουλου «Συμβολές στην Οντολογική Κοινωνιολογική Σκέψη» αποτελεί μια πολυδιάστατη προσέγγιση που συνδέει την οντολογία, την κοινωνιολογία και τη φυσική πραγματικότητα του σύμπαντος. Ο συγγραφέας αναλαμβάνει το φιλόδοξο εγχείρημα να διερευνήσει τη σχέση μεταξύ της ύπαρξης του ανθρώπου και της ευρύτερης κοσμικής μηχανικής, προσφέροντας μια ολιστική θεώρηση των διαχρονικών υπαρξιακών ερωτημάτων.

Το έργο εστιάζει στην ιδέα ότι ο άνθρωπος δεν αποτελεί το όλον, αλλά ένα αποσπασματικό μέρος του μεγαλύτερου σύμπαντος, και ότι η «σωτηρία» ή η ολοκλήρωσή του έγκειται στο «άνοιγμα» προς το έτερον — τους συνανθρώπους, τη φύση και το κοσμικό σύνολο. Ο Σταθακόπουλος αναλύει με σαφήνεια τη διαφορά μεταξύ εκπαίδευσης, μόρφωσης και παιδείας, θέτοντας την ψυχική αγωγή και την αγάπη ως κεντρικούς μηχανισμούς για την επίτευξη πνευματικής ολοκλήρωσης.

Η γλώσσα του συγγραφέα είναι στοχαστική και συχνά ποιητική, διατηρώντας ταυτόχρονα τεχνική ακρίβεια που καθιστά το κείμενο προσβάσιμο σε επιστημονικό και φιλοσοφικό κοινό. Δεν περιορίζεται σε αφηρημένες θεωρίες, αλλά προτείνει ένα διαδραστικό διάλογο με τον αναγνώστη, καλώντας τον σε ειλικρινή παραδοχή της άγνοιας ως αφετηρία για την απόκτηση

αληθινής γνώσης.

Η συμβολή του βιβλίου είναι σημαντική, ειδικά στην εποχή της ταχύτατης τεχνολογικής εξέλιξης και κοινωνικών ανατροπών, καθώς προσφέρει ένα πλαίσιο για την αναζήτηση νοήματος και πνευματικής ισορροπίας μέσα σε έναν πολύπλοκο και αποσπασματικό κόσμο.

Συνολικά, το έργο του Σταθακόπουλου αποτελεί μια ώριμη και τολμηρή πρόταση που εμπλουτίζει τη σύγχρονη οντολογική και κοινωνιολογική συζήτηση, ενσωματώνοντας φιλοσοφία, κοινωνία και κοσμολογία σε μια ενιαία, ουσιαστική αφήγηση.



ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Παναγιώτη Δέγλερη

Οι Δημόσιες Συμβάσεις στην Ενωσιακή Έννομη Τάξη (Τόμος I και II)

Στις 8 /10/2025 οι Εκδόσεις Σάκκουλα πραγματοποίησαν στην αίθουσα του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά επιστημονική εκδήλωση με αφορμή την έκδοση του βιβλίου του κ. Παναγιώτη Δέγλερη καθηγητή Νομικής Πανεπιστημίου Frederick, Δικηγόρου Πειραιά με τίτλο

Οι Δημόσιες Συμβάσεις στην Ενωσιακή Έννομη Τάξη (Τόμος I και II)

Ομιλητές στην εκδήλωση ήταν η κα Ευαγγελία Κουτούπα- Ρεγκάκου, Ομ.Καθηγήτρια Νομικής Σχολής ΑΠΘ, Πρόεδρος της Εταιρείας Μελέτης Δικαίου Τεχνολογίας και Κατασκευών (ΕΜΕΔΙΤΕΚΑ), Σύμβουλος στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, ο κ. Χρίστος Κληρίδης, Καθηγητής Νομικής Πανεπιστημίου Frederick, Αναπληρωτής Κοσμήτωρ και π. Πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και ο κ.Θεόδωρος Παπαθεοδώρου, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, π. Πρύτανης, π. Υφυπουργός

Τον Συντονισμό της εκδήλωσης είχε ο κ.Σπύρος Βλαχόπουλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Μέλος Συμβουλίου Διοίκησης ΕΚΠΑ





Της **Μαρίας Μητροπούλου**
Δικηγόρου Πειραιά

...από τα έδρανα στη σκηνή! Η θεατρική ομάδα του Δ.Σ.Π. στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά

Την Τετάρτη 9 και την Πέμπτη 10 Ιουλίου 2025 το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά φιλοξένησε με μεγάλη επιτυχία την ερασιτεχνική θεατρική ομάδα του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, η οποία παρουσίασε την απολαυστική κωμωδία “ΡΑΟΥΣ” των Μιχάλη Ρέππα και Θανάση Παπαθανασίου και απέδειξε ότι η αγάπη για την τέχνη δεν έχει επαγγελματικά όρια. Η προσέλευση των συναδέλφων ήταν εντυπωσιακή, με την ιστορική αίθουσα του Δημοτικού Θεάτρου να γεμίζει και τις δύο βραδιές με ζεστασιά και αυθόρμητο γέλιο.

Η παράσταση μάς μετέφερε σε μια νεοκλασική κατοικία γεμάτη χαρακτήρες-καρικατούρες της σύγχρονης αστικής πραγματικότητας. Παρε-



ξηγήσεις, ανθρώπινες μικρότητες, γκάφες και ανατροπές ξεδιπλώθηκαν με αφοπλιστικό χιούμορ, δίνοντας σκηνική υπόσταση σε μια κοινωνική σάτιρα που, αν και γραμμένη πριν χρόνια, παραμένει εντυπωσιακά επίκαιρη.

Παρά τον ερασιτεχνικό χαρακτήρα της ομάδας, η υποκριτική δεινότητα και η χημεία των ηθοποιών εξέπληξαν ευχάριστα το κοινό. Οι συ-



ΡΑ Ο Σ



νάδελφοί μας έδωσαν κυριολεκτικά την ψυχή τους επί σκηνής, αποδεικνύοντας ότι όταν



υπάρχει μεράκι, συλλογικότητα και αφοσίωση, το αποτέλεσμα μπορεί να είναι όχι απλώς άρτιο, αλλά και συναρπαστικό. Μετά από έναν ολόκληρο χρόνο επίμονων προβών, η παράσταση απογειώθηκε!

Ερμήνευσαν οι:

Δημήτρης Παπακυριάκης («Βαγγέλας»), Ελένη Πατρικοπούλου («Φούλα Τούντουρη»), Σταμάτης Σουρμελής («Τάκης Βαρνάβας»), Κέλλυ Σταματογιάννη (Τέτα Βαρνάβα»), Γιώτα Τσουνάκα («Σαμάνθα»), Ελένη Μπαγιονέτα («Σβεtlάνα»), Έφη Κριθαρίδου (« Συμβολαιογράφος» και «Ούρσουλα Φον Ντε Στούφελ»), Κωνσταντί-

νος Βαλμάς («Παρασκευάς»).

Τη σκηνοθεσία υπέγραψε ο Γιώργος Ρούφας, ο οποίος στο τέλος της βραδιάς ευχαρίστησε θερμά το κοινό για την συγκινητική στήριξη και απέδωσε τα εύσημα στους συναδέλφους μας για την αφοσίωση και το πνεύμα συνεργασίας που επέδειξαν καθ' όλην τη διάρκεια της προετοιμασίας. Την παράσταση, επίσης πλαισίωσε δημιουργικά η ενδυματολόγος και βοηθός σκηνοθέτη Στελλίνα Ανεμά, ενώ τη σκηνική εγκατάσταση και τα βίντεο επιμελήθηκε ο Mark Vos.

Μια θεατρική απόπειρα που τελικά δεν ήταν απλώς μια καλλιτεχνική δραστηριότητα, αλλά μια συλλογική κατάθεση καρδιάς από συναδέλφους που τόλμησαν να αφήσουν τα έδρανα... και να ανέβουν στο σανίδι.

Θερμά συγχαρητήρια σε όλους!



ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΔΣΠ ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΚΠΟΛΔ

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά διοργάνωσε στις 24/9/2025 επιστημονικό - ενημερωτικό σεμινάριο για τις νέες Αλλαγές στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με τον πρόσφατα ψηφισθέντα νόμο 5221/2025. Ομιλητές ήταν ο κ. Σπυρίδων Τσαντίνης, Καθηγητής Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Δικηγόρος, ο κ. Γεώργιος Κόντης, Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Δικηγόρος και ο κ. Αθανάσιος Καστανίδης, Δ.Ν., Δικηγόρος, Εντεταλμένος Διδάσκων Νομικής Σχολής Δ.Π.Θ.

Χαιρετισμό στην εκδήλωση απηύθυναν ο κ. Γεώργιος Ξυνόπουλος, Προϊστάμενος της Τριμελούς Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Πειραιά και ο κ. Ηλίας Κλάππας, Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά.

Τον Συντονισμό της εκδήλωσης είχαν οι Σύμβουλοι του ΔΣΠ κ. Χρήστος Ηλιάδης και κ. Διονύσης Πλέσσας.

Το Σεμινάριο πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία και αθρόα συμμετοχή των συναδέλφων οι οποίοι το παρακολούθησαν δια ζώσης καθώς και διαδικτυακά



ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΔΣΠ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΑΣΗ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΕΕΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά με τον Πρόεδρό του Ηλία Κλάππα, συμμετείχε στην ακρόαση φορέων για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις ελληνικές φυλακές που με επιτυχία διοργάνωσε την Πέμπτη 18/9 η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) και συντόνισε ο Προεδρεύων του Α' τμήματος της ΕΕΔΑ Γιάννης Ιωαννίδης.

Ο εγκλεισμός στη φυλακή δεν αναιρεί τα δικαιώματα των κρατούμενων σε αξιοπρεπή διαβίωση.

Οι 13 καταδίκες της χώρας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μόνο κατά το έτος 2024, η πλειονότητα των οποίων αφορούσε παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ για απαγόρευση βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης κατά τη διάρκεια κράτησης των προσφευγόντων, πρέπει να μας προβληματίσει και να κινητοποιήσει την ελληνική Πολιτεία για να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των συνθηκών κράτησης στις ελληνικές φυλακές.

Ο υπερπληθωρισμός στις φυλακές, καθώς στα

28 από τα 35 σωφρονιστικά ιδρύματα υπάρχει πληρότητα άνω του 100%, η ελλιπής παροχή υπηρεσιών υγείας και ψυχικής υγείας, η συχνά κακή ποιότητα σίτισης η ελλιπής υποστήριξη σε θεραπευτικά προγράμματα, οι ελλείψεις σε είδη προσωπικής υγιεινής, η ανυπαρξία προγραμμάτων επανένταξης και κοινωνικής υποστήριξης είναι ζητήματα που πρέπει κατά προτεραιότητα να επιλυθούν.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά δίνει μεγάλη σημασία στην ενίσχυση των εκπαιδευτικών δομών στις φυλακές για την εκπαίδευση των κρατούμενων, για την ενίσχυση του αυτοσεβασμού τους, για τη σωστή επανένταξή τους και για να εμποδίσουμε το φαινόμενο της 'περιστρεφόμενης πόρτας', της διαρκούς υποτροπής που οδηγεί τον κρατούμενο να μπαίνοβγαίνει στις φυλακές.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΕΙΝΑΙ ΜΕΙΖΟΝ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ και ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά θα συνεχίσει με κάθε τρόπο να το αναδεικνύει.

Στη μνήμη του Νικολάου Φωτόπουλου



«Στις 28 Ιουλίου 2025, στο αγαπημένο του χωριό, τη Μεθώνη Μεσσηνίας, έφυγε από τη ζωή ο σύζυγος και πατέρας μας, Νικόλαος Φωτόπουλος του Διονυσίου, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, αφήνοντας πίσω του μια σπουδαία επαγγελματική και ανθρώπινη παρακαταθήκη. Έφυγε σε μια στιγμή χαράς και ξεγνοιασιάς, μέσα στη θάλασσα που τόσο αγαπούσε, λες και η ίδια η ζωή του έκανε χατίρι να αποχωρήσει στον τόπο όπου πάντοτε ένιωθε γαλήνη.

Γεννήθηκε στη Μεθώνη, φοίτησε στο Γυμνάσιο Πύλου και στη συνέχεια στη Νομική Σχολή Αθηνών. Υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία ως επίκουρος σημαιοφόρος στο Διαρκές Ναυτοδικείο Πειραιά, ενώ το 1965 διορίστηκε δικηγόρος Αθηνών, αναλαμβάνοντας παράλληλα καθήκοντα προϊσταμένου της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων στη Χαλκίδα και αργότερα στον Πειραιά.

Το 1969, έπειτα από επιτυχία σε διαγωνισμό του Αρείου Πάγου, όπου κατέλαβε την 8η θέση, διορίστηκε Εισαγγελικός Πάρεδρος. Η πορεία του στη δικαιοσύνη υπήρξε αδιάλειπτα ανοδική, με προαγωγές πάντοτε κατά σειρά και με απόλυτη εκλογή, μέχρι την αποχώρησή του το 2001 από την υπηρεσία ως Εισαγγελέας Εφετών. Διετέλεσε επίσης αθλητικός δικαστής στο Υπουργείο Πολιτισμού (1990-1994) και ειδικός σύμβουλος παρά τω Υπουργώ Δικαιοσύνης.

Δραστηριοποιήθηκε κυρίως στην Αθήνα και στον Πειραιά, αλλά και ως προϊστάμενος στις Εισαγγελίες Σάμου και Αμαλιάδας. Οι εκθέσεις επιθεώρησης τον χαρακτήριζαν πάντοτε ως αφοσιωμένο λειτουργό και επιστήμονα με εξαιρετική κατάρτιση.

Μελετηρός και ανήσυχος, δημοσίευσε άρθρα στα Ποινικά Χρονικά και το 1997 εξέδωσε το βιβλίο του «Ναρκωτικά» (εκδ. Αντ. Σάκκουλα), που παραμένει έργο αναφοράς. Μετά την αφυπηρέτησή του, συνέχισε να διαπρέπει στον χώρο της δικηγορίας, ως ποινικολόγος παρ' Αρείω Πάγω, με γραφεία στον Πειραιά και στην Καλαμάτα για περισσότερα από είκοσι χρόνια, ενώ ήταν και μέλος της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων.

Πάνω απ' όλα, όμως, ήταν για εμάς οικογενειάρχης, ακούραστος και δίκαιος, με βαθύ αίσθημα καθήκοντος, αλλά και με καλосύνη, απλότητα και σεμνότητα στην καθημερινότητά του. Μας έμαθε με το παράδειγμά του να αγαπάμε τη δουλειά, να σεβόμαστε τον άνθρωπο και να μένουμε όρθιοι στις δυσκολίες.

Αφήνει πίσω του την αγαπημένη του σύζυγό και τα δύο του παιδιά. Για εμάς η μνήμη του θα είναι πάντα οδηγός, για όσους τον γνώρισαν, θα μείνει ως υπόδειγμα ήθους, αφοσίωσης και ανθρωπιάς.»

Η σύζυγος και τα παιδιά του.

Στη μνήμη του Μανώλη Κοτσώνη (1940-2025)



Ο Μανώλης Κοτσώνης γεννήθηκε στην Νίκαια το 1940. Διορίστηκε Δικηγόρος το 1970 και παραιτήθηκε στις 10.4.2025, υπήρξε ενεργός και μάχιμος δικηγόρος επί 55 έτη. Διακρίθηκε για τη μαχητικότητά του, την εντιμότητά του και είχε πλήρη και άριστη νομική κατάρτισή του που του επέτρεπε να ασχολείται με επιτυχία σε όλους τους κλάδους του δικαίου. Παράλληλα και ένας διακεκριμένος συνδικαλιστής του χώρου μας. Ήταν αυτός

που με τη συμμετοχή του στο Διοικητικό Συμβούλιο από το 1978 μέχρι και το 2014 αγωνίστηκε για τις διεκδικήσεις του Δικηγορικού Σώματος, έχοντας πάντοτε ως αρχή ότι ο δικηγόρος είναι παράγοντας απονομής της δικαιοσύνης. Διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Δικηγορικού συλλόγου Πειραιά για δύο θητείες

(2002-2005) και (2011-2014) συμβάλλοντας στην αναβάθμιση του περιοδικού του συλλόγου μας «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ» δημιουργώντας μόνιμες στήλες που αφορούσαν στα γράμματα και τις τέχνες.

Κατά την περίοδο αυτή με την εμπνευσμένη καθοδήγησή του υπήρξε μια έκρηξη Πολιτισμού στο Δικηγορικό σύλλογο Πειραιά, πολλές δε

ήταν οι πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα αυτό.

Υπήρξε γενναίος, έντιμος και συνεπής στις αξίες και αρχές και άνθρωπος του πολιτισμού. Ήταν ένας από τους συγγραφείς του βιβλίου του Δικηγορικού συλλόγου Πειραιά για τα εκατό χρόνια από την σύστασή του με τον τίτλο «Ένας Αιώνας (1920-2020) έκδοση 2020.

Σε όλη τη διαδρομή του ο Μανώλης Κοτσώνης

είχε συναντήσει πολλά και μεγάλα εμπόδια. Πιστός στα ιδανικά του και τις ιδέες του είχε υποστεί ποικίλες διώξεις από την αρχή της δικηγορικής του σταδιοδρομίας. Δεν τον κατέβαλαν όμως και δεν τον εμπόδισαν να αγωνιστεί και για αυτά. Υπηρέτησε με σεβασμό και αφοσίωση το δικηγορικό λειτούργημα, πάντα με γνώμονα την

ακεραιότητα και την ανεξαρτησία της δικηγορίας. Με τις νομικές του δεξιότητες και το παθιασμένο του ενδιαφέρον για το δίκαιο, συνέβαλε ουσιαστικά στην αναζήτηση της αλήθειας και στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η απώλειά του αφήνει ένα μεγάλο κενό στην οικογένειά του και στους συναδέλφους.



Φωτό από την απονομή πλακέτας στον Μανώλη Κοτσώνη για την προσφορά του ως Πρόεδρος της συντ. επιτροπής περιοδικού για τα 30 χρόνια του, από τον Ηλία Τζιτζικάκη νυν συντ. επιτροπής.

